

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально–науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____ (підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2025 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Лада ШПІНЯН
(підпис) (ім'я та прізвище)

«__» _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(код і назва спеціальності)

освітньо–професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Управління платоспроможністю підприємства**

Виконав: здобувач 2 курсу, групи 2-9М

Янишпільський Ярослав Володимирович _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник: Толстенко Оксана Юріївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Рецензент _____
(ім'я та прізвище) (підпис)

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) незволненої допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

Київ – 2025 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут (факультет) Навчально–науковий інститут економіки і управління

Кафедра фінансів

Освітній ступінь магістр

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва)

Освітньо–професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів

/Лада ШІРІНЯН/

«___» _____ 2025 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Янишпільський Ярослав Володимирович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Управління платоспроможністю підприємства

керівник проекту (роботи) Толстенко О.Ю., к.е.н., доц.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «05» вересня 2025 р. № 643–КС

2. Строк подання здобувачем роботи 15 грудня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи _____

підручники, навчальні посібники, монографії, періодичне видання, статті, інтернет–ресурси, фінансова звітність підприємства та статистичні данні

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Розділ 1. Теоретичні аспекти управління платоспроможністю підприємства

Розділ 2. Загальна характеристика та аналіз управління платоспроможністю ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

Розділ 3. Напрями вдосконалення управління платоспроможністю підприємства

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

Рис. 1.1. Підходи до економічної сутності поняття «платоспроможність», Рис. 1.2.

Концептуальні засади механізму управління платоспроможністю та ліквідністю підприємства, Рис. 1.3. Взаємозв'язок між показниками ліквідності та платоспроможності підприємства, табл. 2.2. Динаміка доходу від реалізації продукції

ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр., табл. 2.2. Аналіз активів

ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр., табл. 2.4. Динаміка показників

майнового стану ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр., табл. 2.5. Джерела фінансування ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр., табл. 2.6. Структура джерел фінансування ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр., табл. 2.8. Аналіз ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 роки, табл. 2.9. Аналіз фінансового результату ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021–2024 рр., табл. 2.10. Показники рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр., табл. 3.1. Загальний ефект від запропонованих заходів для ТДВ «Яготинський маслозавод», табл. 3.4. Порівняльна таблиця показників платоспроможності як результатів запроваджених заходів для ТДВ «Яготинський маслозавод»

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Толстенко О.Ю.		
II	Толстенко О.Ю.		
III	Толстенко О.Ю.		

7. Дата видачі завдання 05 вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	до 02.09.2025	
2	Робота над 1–м розділом та перевірка керівником	до 30.09.2025	
3	Робота над 2–м розділом та перевірка керівником	до 21.10.2025	
4	Робота над 3–м розділом та перевірка керівником	до 18.11.2025	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 25.11.2025	
6	Попередній захист	27.11.2025	
7	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	02.12.2025	
8	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	09.12.2025	
9	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	15.12.2025	

Здобувач

_____ (підпис)

Янишпільський Я.В.

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Толстенко О.Ю.

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Янишпільський Я. В. «Управління платоспроможністю підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Національний університет харчових технологій, Київ, 2025 рік.

Кваліфікаційна робота присвячена питанню управління платоспроможністю підприємства.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано мету, завдання даного дослідження відповідно до мети кваліфікаційної роботи.

У першому розділі висвітлено теоретичні аспекти управління платоспроможністю підприємства.

У другому розділі проведено аналіз управління платоспроможністю підприємства на прикладі ТДВ «Яготинський маслозавод».

У третьому розділі розглянуто напрями вдосконалення управління платоспроможністю підприємства.

Ключові слова: підприємство, управління, платоспроможність, ліквідність, фінансовий стан, фінансова стійкість, рентабельність, ділова активність, коефіцієнтний метод.

SUMMARY

Yanyshpilskyi Ya. V. «Enterprise Solvency Management»

Qualification work for obtaining the degree of «Master» in the specialty 072 – Finance, banking, insurance and the stock market. National University of Food Technologies, Kyiv, 2025.

The qualification work is devoted to the issue of enterprise solvency management.

The work consists of an introduction, three sections, conclusions and a list of sources used.

The introduction substantiates the relevance of the topic and formulates the goal and objectives of this study in accordance with the goal of the qualification work.

The first section highlights the theoretical aspects of enterprise solvency management.

The second section analyzes enterprise solvency management using the example of TDV «Yagotynskyi Butter Factory».

The third section considers areas for improving enterprise solvency management.

Keywords: *enterprise, management, solvency, liquidity, financial condition, financial stability, profitability, business activity, coefficient method.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
1.1. Зміст та необхідність управління платоспроможністю підприємства....	9
1.2. Методичні підходи до оцінки платоспроможності підприємства.....	15
Висновки до розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД».....	27
2.1. Характеристика та аналіз динаміки основних показників ТДВ «Яготинський маслозавод».....	27
2.2. Оцінка фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод».....	43
2.3. Аналіз платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод».....	55
Висновки до розділу 2.....	60
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	64
3.1. Загальні підходи до вдосконалення системи управління платоспроможністю підприємства.....	64
3.2. Шляхи підвищення платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод».....	70
3.3. Оцінка впливу запропонованих заходів на платоспроможність підприємства.....	73
Висновки до розділу 3.....	75
ВИСНОВКИ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Для стабільності бізнесу, збереження довіри контрагентів і досягнення цілей фінансового менеджменту, таких як максимізація вартості підприємства, необхідним є управління платоспроможністю, яке включає аналіз фінансового стану, прогнозування грошових потоків та оптимізацію структури капіталу для забезпечення своєчасного погашення боргів.

Платоспроможність є ключовим показником стабільності компанії. Її відсутність може призвести до банкрутства. Підтримання високої платоспроможності підвищує довіру з боку постачальників, клієнтів та кредиторів, що позитивно впливає на умови ведення бізнесу. Платоспроможність є одним із важливих факторів, що впливають на ринкову вартість підприємства. Управління нею є частиною загальної мети фінансового менеджменту – максимізації добробуту власників. Ефективне управління платоспроможністю дозволяє досягати інших фінансових цілей, таких як стабільний розвиток, залучення інвестицій та розширення бізнесу.

Питанням управління платоспроможністю присвячено багато праць. Питанням платоспроможності підприємства присвятили свої праці Августова О. О., Кузьменко Ю. М., Курочка А. С., Лахтіонова Л. А., Легченко О. А., Олесенко І. С., Ремньова Л. М., Солотва В., Сопко В. В., Стасюк Л., Фоміна О. В., Халатур С. М., Харченко О. С., Шуміло О. С., Ярошевська О. В. та інші.

Незважаючи на численні дослідження, питання управління платоспроможністю підприємства залишаються актуальними, зокрема, в сучасних умовах розвитку України.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних основ і практичного досвіду управління платоспроможністю підприємства та формування пропозицій щодо його удосконалення.

Відповідно до поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- розкрити зміст та необхідність управління платоспроможністю підприємства;
- висвітлити методичні підходи до оцінки платоспроможності підприємства;
- надати характеристику та провести аналіз динаміки основних показників ТДВ «Яготинський маслозавод»;
- оцінити фінансовий стан ТДВ «Яготинський маслозавод»;
- провести аналіз платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод»;
- розглянути загальні підходи до вдосконалення системи управління платоспроможністю підприємства;
- обґрунтувати шляхи підвищення платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод»
- оцінити вплив запропонованих заходів на платоспроможність підприємства.

Об'єктом дослідження є система економічних відносин, які складаються між суб'єктами, пов'язаних з управлінням платоспроможністю підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти управління платоспроможністю підприємства.

Методи дослідження. В кваліфікаційній роботі використані такі методи наукового дослідження як абстрагування, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, системний – при обґрунтуванні теоретичних основ управління платоспроможністю підприємства; методи вимірювання, систематизації, аналітичний, порівняння, статистичний – під час аналізу показників діяльності підприємства; методи ідеалізації, прогнозування, узагальнення – при визначенні напрямів вдосконалення управління платоспроможністю підприємства.

Інформаційну базу кваліфікаційної роботи складають офіційні звітні дані підприємства; законодавчі акти та нормативно-правові документи України, які стосуються діяльності підприємств; монографії, навчальна

література, наукові статті, матеріали наукових і науково-практичних конференцій; інтернет-ресурси.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що одержані в роботі результати можуть бути використані ТДВ «Яготинський маслозавод» з метою вдосконалення управління платоспроможністю підприємства, а також слугувати основою для подальших досліджень, використовуватись в навчальному процесі та при написанні курсових та кваліфікаційних робіт.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Зміст та необхідність управління платоспроможністю підприємства

У сучасному економічному середовищі проблематика платоспроможності набуває особливої актуальності, оскільки здатність підприємства своєчасно й у повному обсязі виконувати заплановані платежі та погашати поточні зобов'язання без порушення нормального перебігу господарської діяльності є ключовою умовою його фінансової стійкості та конкурентних позицій. За таких обставин істотно посилюється значення ефективного та оперативного управління платоспроможністю, а також пошуку шляхів удосконалення цього процесу. Нестабільність зовнішнього середовища негативно впливає на діяльність підприємств, зумовлюючи уповільнення зростання обсягів виробництва, скорочення напрямів діяльності та гальмування або припинення інвестиційних процесів. Це обумовлює необхідність ґрунтовного аналізу й обґрунтування концептуальних підходів до фінансового управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства.

У наукових джерелах представлено значну кількість досліджень, присвячених трактуванню понять «ліквідність» і «платоспроможність» підприємства, однак єдиного загальноприйнятого підходу до їх визначення досі не сформовано. З урахуванням еволюції цих категорій та особливостей сучасних умов господарювання науковці розкривають їх зміст, використовуючи різні методологічні підходи. Аналізуючи наукові погляди на сутність платоспроможності та ліквідності підприємства, варто зазначити, що

частина дослідників ототожнює ці поняття, тоді як інші розглядають їх як різні за змістом, проте тісно взаємопов'язані категорії.

Так, Базецька Г. І., Суботовська Л. Г. та Ткаченко Ю. В. трактують платоспроможність як здатність підприємства виконувати свої платіжні зобов'язання за рахунок наявних фінансових ресурсів або коштів, що безперервно формуються та поповнюються в процесі його господарської діяльності [1, с. 187].

Легченко О. А. визначає платоспроможність як здатність підприємства впродовж тривалого періоду часу повністю виконувати свої боргові зобов'язання, одночасно зберігаючи стабільну динаміку основних фінансово-економічних показників [2].

Непочатенко О. О. та Мельничук Н. Ю. розглядають платоспроможність як можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов'язання [3, с. 365].

Сирота В. С. бачить платоспроможність як можливість підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями без ризику для поточної господарської діяльності та подальшого розвитку [4, с. 96].

На переконання Фролової Т. О., платоспроможність підприємства визначається наявністю достатнього обсягу оборотних активів, що забезпечують можливість виконання зобов'язань у межах одного року [5].

Наукові дослідження підкреслюють значущість урахування платоспроможності в процесі функціонування підприємства. Зокрема, Харченко О. С. акцентує увагу на тому, що платоспроможність виступає ключовим елементом, який забезпечує підтримання стабільного та конкурентоспроможного стану як у поточному періоді, так і в майбутньому, завдяки здатності підприємства постійно реагувати й адаптуватися до дії екзогенних і ендогенних факторів у сучасному ринковому середовищі [6].

За твердженням Солотви В., платоспроможність виступає одним із ключових індикаторів фінансової стійкості та загального фінансового стану підприємства [7]. Забезпеченість підприємства достатнім обсягом грошових

ресурсів є базовою передумовою фінансової стабільності, оскільки саме вона гарантує повне та своєчасне виконання зобов'язань, що безпосередньо проявляється через рівень його платоспроможності.

З огляду на викладене, очевидно, що обов'язковою умовою ефективного функціонування підприємства є наявність достатнього обсягу ліквідних ресурсів. Хоча платоспроможність і ліквідність є важливими характеристиками фінансового стану підприємства, між ними існують певні відмінності. Зокрема, платоспроможність відображає спроможність підприємства виконувати довгострокові фінансові зобов'язання, тоді як ліквідність характеризує його здатність своєчасно погашати короткострокові зобов'язання та оперативно перетворювати активи на грошові кошти.

Виділяють два основні різновиди платоспроможності: поточну (короткострокову) та перспективну. Поточна платоспроможність відображає стан розрахунків підприємства на певний момент часу та оцінюється з урахуванням показників руху грошових коштів, зокрема співвідношення їх надходження з обсягом поточних зобов'язань. Вона також свідчить про здатність підприємства погашати наявні зобов'язання негайно або в найближчій перспективі. У зв'язку з цим поточну платоспроможність доцільно розглядати як поняття, що за змістом відповідає ліквідності підприємства.

Перспективна платоспроможність характеризує здатність підприємства у середньо- та довгостроковому періодах своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Водночас вона тісно пов'язана з рівнем фінансової стійкості підприємства та визначається ефективністю структури активів і оптимальністю джерел їх формування [8].

Рис. 1.1. Підходи до економічної сутності поняття «платоспроможність» [9].

Рис. 1.2. Концептуальні засади механізму управління платоспроможністю та ліквідністю підприємства [10].

Коефіцієнти ліквідності та платоспроможності є важливими аналітичними інструментами, які інвестори застосовують для прийняття

інвестиційних рішень. Коефіцієнти ліквідності оцінюють здатність підприємства швидко перетворювати свої активи на грошові кошти, тоді як коефіцієнт платоспроможності відображає здатність підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання.

Коефіцієнт платоспроможності охоплює фінансові зобов'язання підприємства як у довгостроковій, так і в короткостроковій перспективі, тоді як коефіцієнти ліквідності здебільшого зосереджуються на короткострокових боргах і оборотних активах. Коефіцієнт платоспроможності є комплексним показником, оскільки оцінює реальний грошовий потік підприємства – а не лише чистий прибуток – шляхом врахування зворотної амортизації та інших безготівкових витрат. Це дозволяє визначити здатність підприємства підтримувати фінансову стійкість і виконувати всі свої зобов'язання, а не лише короткострокові борги.

Отже, коефіцієнт платоспроможності дозволяє оцінити довгострокову фінансову стійкість підприємства, визначаючи його здатність погашати довгострокові зобов'язання та сплачувати відсотки за боргами. Цей показник часто застосовують потенційні кредитори для оцінки, чи достатній грошовий потік підприємства для виконання як коротко-, так і довгострокових зобов'язань. Чим нижче значення коефіцієнта платоспроможності, тим вищий ризик невиконання підприємством своїх боргових зобов'язань.

На відміну від коефіцієнтів ліквідності, коефіцієнт платоспроможності оцінює здатність підприємства виконувати всі свої фінансові зобов'язання. Він розраховується як співвідношення суми чистого доходу та амортизації до коротко- та довгострокових зобов'язань підприємства. Такий підхід дозволяє визначити, чи достатній чистий дохід для покриття загальної заборгованості. Зазвичай підприємства з вищим коефіцієнтом платоспроможності розглядаються як більш привабливі для інвесторів [11].

Коефіцієнти ліквідності оцінюють здатність підприємства своєчасно погашати короткострокові зобов'язання та перетворювати активи на грошові кошти. Наявність достатніх короткострокових активів у грошовій формі є

ключовою умовою для виконання поточних боргових зобов'язань. Оптимальний рівень ліквідності також важливий для планування придбання додаткових активів. Так, внутрішній аналіз ліквідності передбачає порівняння показників за кілька облікових періодів із використанням однакових методів обліку, що дозволяє аналітикам відстежувати динаміку змін у фінансовому стані підприємства. Загалом, вищий коефіцієнт ліквідності свідчить про більшу платоспроможність та кращу спроможність покривати поточні борги.

Ліквідність визначається як здатність підприємства своєчасно виконувати поточні зобов'язання за рахунок наявних оборотних активів. Це короткострокова категорія, одна з ключових, оскільки без достатньої ліквідності підприємство не зможе погашати свої негайні зобов'язання. Для її оцінки застосовують відповідні коефіцієнти.

На відміну від ліквідності, платоспроможність відображає здатність підприємства ефективно управляти дебіторською заборгованістю, забезпечувати оптимальне використання капіталу, підтримувати ліквідність активів, а також системно забезпечувати прибутковість, стійкість та ефективність діяльності в довгостроковій перспективі. Тобто платоспроможність є довгостроковою концепцією. Інвестиції можуть впливати як на ліквідність, так і на платоспроможність, проте ці поняття суттєво відрізняються за своєю природою та часовим горизонтом оцінки [12].

Рис. 1.3. Взаємозв'язок між показниками ліквідності та платоспроможності підприємства [10].

1.2. Методичні підходи до оцінки платоспроможності підприємства

Визначення рівня платоспроможності та ліквідності є важливим для широкого кола зацікавлених сторін. Зокрема, керівники підприємств потребують достовірної інформації щодо наявності грошових ресурсів для своєчасних розрахунків із персоналом з оплати праці, здійснення платежів до бюджету, погашення зобов'язань перед фінансовими органами та банківськими установами, а також оплати товарно-матеріальних цінностей постачальникам. Водночас оцінка платоспроможності є суттєвою і для підприємств-партнерів, які надають комерційний кредит або приймають рішення щодо відстрочення платежів, а також для банківських установ під час визначення кредитоспроможності потенційних позичальників.

У процесі оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства об'єктом дослідження виступають оборотні активи підприємства, його зобов'язання, грошові потоки та процеси, що впливають на їх формування та використання. Суб'єктами оцінювання є керівники та персонал підприємства, а також зацікавлені сторони (стейкхолдери), до яких належать постачальники, інвестори, банківські та фінансові установи тощо. Зацікавленість у такому аналізі пояснюється тим, що ліквідність і платоспроможність відображають фінансовий стан підприємства та його стійкість. Виходячи із завдань та цілей суб'єктів оцінювання, визначається основна мета проведення аналізу ліквідності та платоспроможності. Взаємозв'язок цієї мети з інструментами її досягнення, представленими у вигляді показників, пояснює кількість та вибір критеріїв оцінювання [10].

Слід зазначити, що ліквідність є головним критерієм платоспроможності підприємства і взагалі проблем управління фінансами підприємства, оскільки впливає на основні визначальні параметри діяльності, серед яких: фінансова стійкість, ділова активність, кредитоспроможність, конкурентоздатність та інші. Ліквідність є виміром платоспроможності та має зв'язок із різними ризиками, серед яких і втрата платоспроможності

підприємства при недостатній ліквідності. Не тільки недостатня ліквідність є негативним явищем, таким самим негативним є надмірна ліквідність підприємства, що породжує неповернення дебіторської заборгованості, матеріальний ризик, який провалюється в надлишку запасів підприємства, ризик інфляційних процесів активів та зниження оборотних активів, та інші. Невідповідний рівень ліквідності підприємства може стати причиною втрати фінансової стійкості на ринку.

Кількісне вираження критеріїв ліквідності та платоспроможності має відображення в показниках, що характеризують їх рівень. Так, наступним елементом процесу оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства є інформаційне забезпечення. Інформаційне забезпечення – це система одержання, оцінки, зберігання та переробки даних, створена з метою вироблення управлінських рішень. Воно є важливим етапом і необхідною умовою організації та проведення аналізу. Це пояснюється тим, що від складу, змісту, якості вихідних даних залежить ефективність аналітичного дослідження, об'єктивність і дієвість його результатів. Інформаційне забезпечення – це створення бази даних, комплексу інформаційних засобів, необхідних для дослідження господарської діяльності та вирішення завдань управління [13]. Інформаційне забезпечення оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства та період оцінювання мають особливості. Так, щодо інформаційного забезпечення розрізняють статичну та динамічну платоспроможність.

Визначення статичної платоспроможності здійснюється на певну дату та є характеристикою здатності підприємства виконувати зобов'язання за рахунок реальних грошових коштів.

В основі дослідження динамічної платоспроможності лежить аналіз грошового обороту підприємства, тобто визначення та порівняння обсягів вхідного (надходження коштів) і вихідного (витрачання коштів) грошових потоків підприємства протягом певного періоду часу [14].

Щодо періоду оцінювання ліквідності та платоспроможності виділяють поточну та перспективну платоспроможність. Поточна (фактична) платоспроможність визначає наявність у підприємства грошових коштів та їх еквівалентів для виконання розрахунків за поточною кредиторською заборгованістю на певну дату або впродовж періоду оцінки.

Перспективна платоспроможність характеризує здатність підприємства здійснювати виконання платіжних зобов'язань у майбутньому періоді [14].

Серед різних методів оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства найбільш поширеним є коефіцієнтний метод. Він базується на розрахунку відносних показників ліквідності, таких як коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт проміжної ліквідності та коефіцієнт загальної ліквідності.

Мних Є. В. і Барабаш Н. С. у своїх дослідженнях з оцінювання платоспроможності пропонують застосовувати:

- коефіцієнт абсолютної платоспроможності як відношення суми грошових коштів у національній та іноземній валютах до коротко строків зобов'язань з нормативними межами 0,1–0,2;

- коефіцієнт термінової платоспроможності, який розраховується як відношення грошових коштів, їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій до короткострокових зобов'язань за платежами (0,25–0,35);

- коефіцієнт проміжної платоспроможності, який визначається як відношення суми грошових коштів, їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій, реальної короткострокової дебіторської заборгованості до коротко строків зобов'язань за платежами (0,7–0,8);

- коефіцієнт загальної платоспроможності, який визначається як відношення суми обох активів до короткострокових зобов'язань (2–2,5) [15, с. 203].

Недоліком коефіцієнтного аналізу є його статичність, оскільки він проводиться на певну дату за даними поточного балансу підприємства. За рекомендаціями Шморгун Н. П. і Головка І. В., при оцінюванні ліквідності до

складу показників платоспроможності доцільно включати поряд із відносними також абсолютний показник оборотних активів або показник величини капіталу підприємства. Цей додатковий показник відображає обсяг поточних активів, сформованих за рахунок власного капіталу підприємства [16, с. 54].

Для оцінки майбутньої стійкості підприємства доцільно порівнювати його показники з аналогічними даними конкурентів на ринку. Для проведення комплексного аналізу платоспроможності науковці пропонують використовувати інтегральний метод, що базується на формуванні загального інтегрального показника.

Існує метод оцінювання платоспроможності на основі платіжного календаря, який відображає надходження грошових коштів за джерелами їх формування та строкові зобов'язання підприємства за певний період часу [17]. Такий метод застосовується всередині підприємства, оскільки на основі сформованого платіжного календаря можна оперативного коригувати платіжні можливості, що неможливо при використанні коефіцієнтного аналізу.

Широко використовуваним серед науковців і практиків є також метод аналізу ліквідності балансу, який передбачає порівняння згрупованих активів за ступенем їх ліквідності – розміщених у порядку зменшення – із зобов'язаннями за пасивом, згрупованими за термінами погашення та розташованими у порядку зростання цих термінів [18].

Активи підприємства можна поділити відповідно до їх ліквідності на групи:

A1 – найбільш ліквідні активи, що являють собою грошові кошти на поточних рахунках підприємства, у касі, цінні папери, кошти на валютному рахунку, тобто ті кошти, які можуть бути використані для поточного розрахунку миттєво;

A2 – активи швидкої реалізації (для яких потрібен час, щоб перетворити їх у кошти, вони мають різну ліквідність);

A3 – активи із повільною реалізацією (най менш ліквідні), до яких включають запаси та витрати;

A4 – активи, що важко реалізуються, які використовуються в діяльності підприємств протягом значного часу.

Пасиви підприємства класифікують відповідно до строків погашення зобов'язань у порядку зростання:

П1 – заборгованість кредиторів та інші короткострокові пасиви;

П2 – короткострокові пасиви;

П3 – довгострокові пасиви;

П4 – постійні пасиви (власний капітал).

Баланс буде ліквідним, якщо виконати такі умови: найбільш ліквідні активи перевищують коротко строкові пасиви або дорівнюють їм; активи, що швидко реалізуються, дорівнюють короткостроковим пасивам або більші за них; активи, що реалізуються повільно, дорівнюють довгостроковим пасивам або більші за них; активи, що важко реалізуються, менші за постійні пасиви [19].

Деякі автори рекомендують здійснювати аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства за методом, що поєднує зовнішній і внутрішній аналіз. Однією з прихильниць такого підходу є Лахтіонова Л. А., яка у своїх дослідженнях виділила ключові ознаки, що підлягають дослідженню під час зовнішнього та внутрішнього аналізу, та запропонувала проводити оцінку платоспроможності і ліквідності паралельно. Вона пропонує оцінювати платоспроможність у рамках зовнішнього фінансового аналізу за допомогою головного показника зовнішнього коефіцієнта платоспроможності, який розраховується як співвідношення грошових коштів (без їх еквівалентів) до поточних зобов'язань і відображає частку поточних зобов'язань, яку підприємство може погасити в даний момент.

У внутрішньому фінансовому аналізі платоспроможність характеризується здатністю підприємства своєчасно здійснювати всі необхідні платежі за наявними грошовими коштами, сплачувати прострочені

зобов'язання, погашати оперативні зобов'язання протягом 30 днів та покривати 5–10% поточних зобов'язань, термін сплати яких настає після 30 днів від дати проведення аналізу [20, с. 10].

Аналізуючи методи оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства, слід зазначити, що наявність ліквідності ще не гарантує платоспроможності. Якщо поточні активи підприємства містять значну частку неліквідних активів або переважає короткострокова заборгованість, рівень його платоспроможності вважати задовільним не можна. Підприємство вважається платоспроможним лише тоді, коли загальна вартість його активів перевищує обсяг поточних зобов'язань.

Отже, для підтримання належного рівня ліквідності та платоспроможності підприємства необхідно здійснювати якісну оцінку за допомогою найбільш ефективного методу аналізу. Це дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо управління ліквідністю та платоспроможністю, головною метою яких є забезпечення достатнього обсягу грошових коштів для своєчасного погашення поточних зобов'язань підприємства.

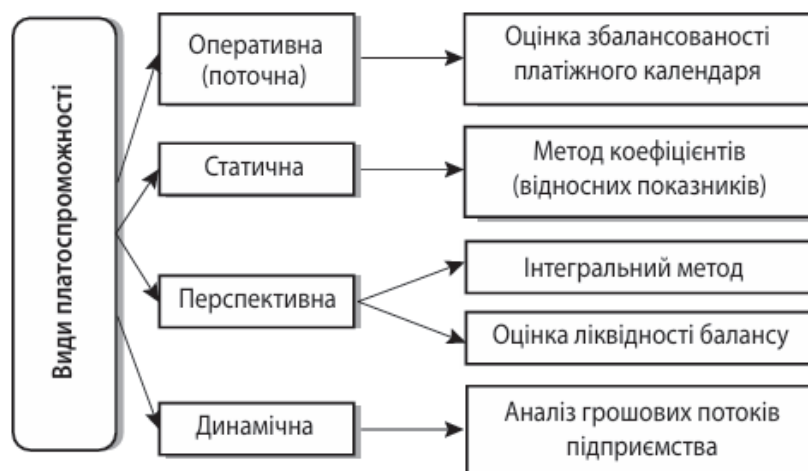

Рис. 1.4. Методичні підходи до оцінювання платоспроможності підприємства [21, с. 109].

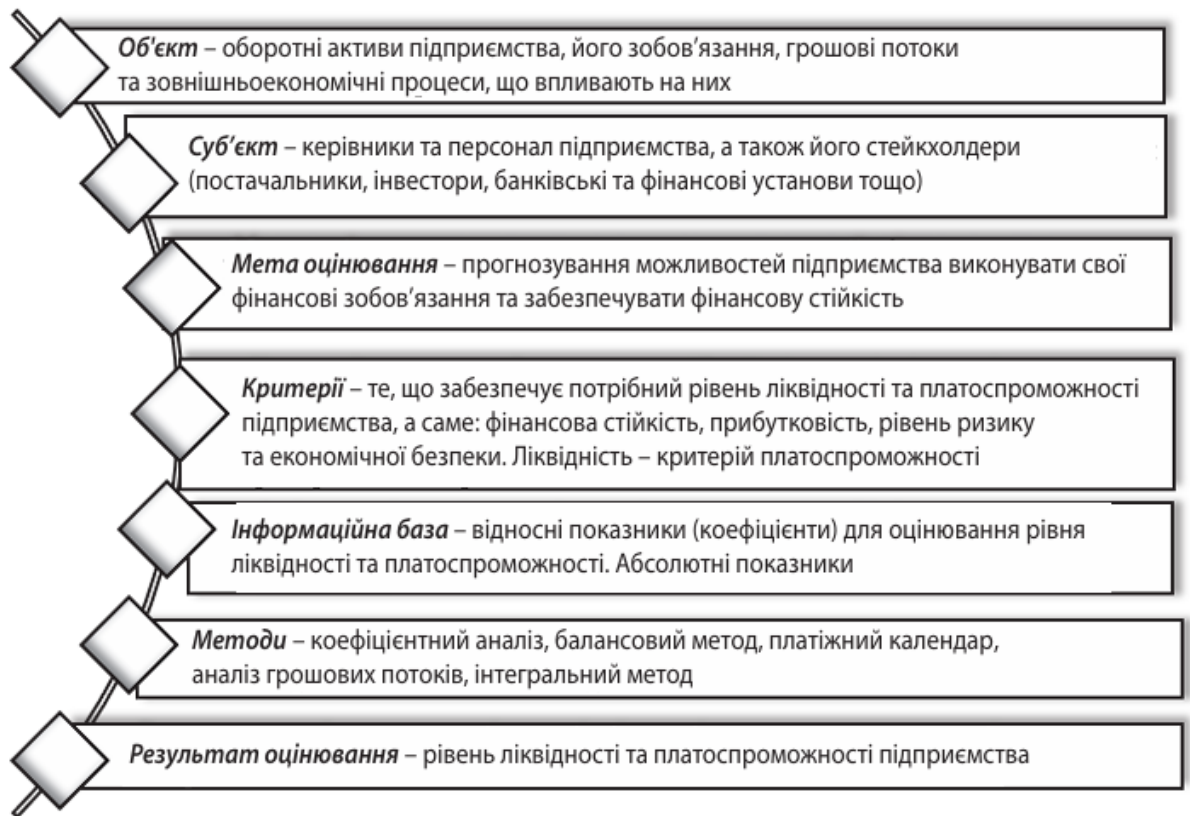

Рис. 1.5. Елементи процесу оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства [21, с. 108].

Платоспроможність підприємства полягає у його здатності своєчасно погашати короткострокові зобов'язання за рахунок власних коштів. Основними ознаками платоспроможності є наявність достатнього обсягу грошових коштів на поточних рахунках та відсутність простроченої кредиторської заборгованості [22, с. 56].

Регулювання платоспроможності передбачає аналіз і управління рухом грошових потоків, тобто цілеспрямований вплив на процеси обігу коштів у підприємстві.

Важливою складовою управління платоспроможністю є її оцінювання, при цьому вибір методів проведення аналізу залежить від цілей використання отриманих результатів. Оцінка платоспроможності базується на застосуванні системи відповідних показників. У наукових дослідженнях виділяють два

основні підходи до визначення платоспроможності підприємства: статистичний і динамічний (рис. 1.6).

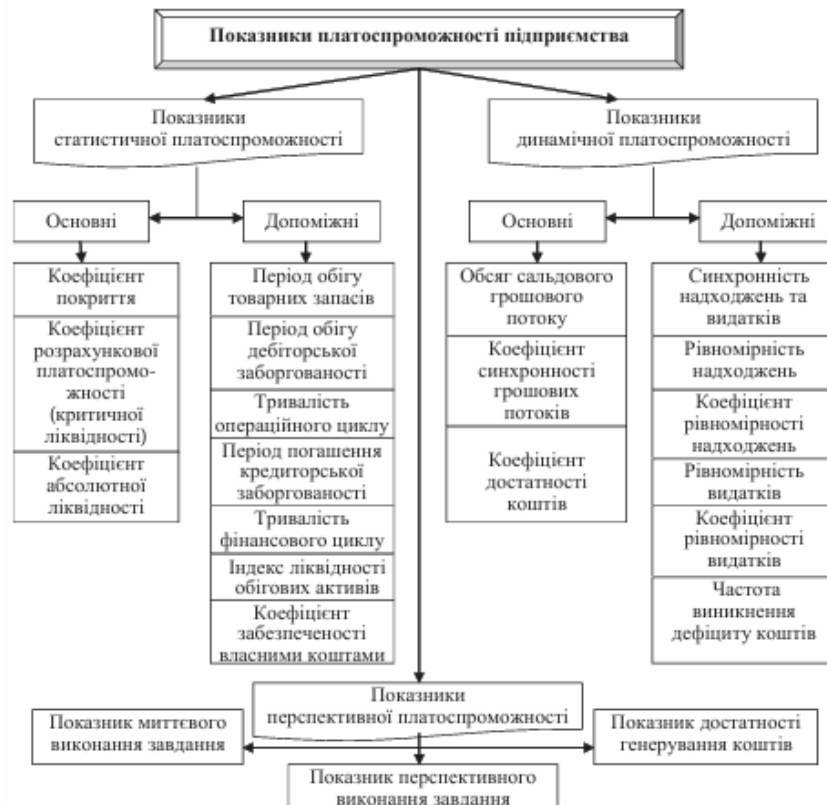

Рис. 1.6. Елементи системи показників платоспроможності підприємства [22, с. 57].

Відповідно до статистичного підходу, діагностика платоспроможності підприємства здійснюється із застосуванням як кількісної, так і якісної оцінки. Кількісна оцінка базується на використанні системи фінансових коефіцієнтів, що дають змогу порівняти вартість поточних активів з різним рівнем ліквідності із загальною сумою поточних зобов'язань. Поряд із відносними показниками у процесі кількісної оцінки платоспроможності застосовуються й абсолютні показники. Одним із ключових серед них є показник власних оборотних коштів, який відображає частину власного капіталу, що використовується для фінансування поточних активів підприємства. Значення цього показника залежить від структури активів і пасивів та визначається як різниця між власним капіталом, необоротними активами і поточними зобов'язаннями підприємства.

Під час якісної оцінки платоспроможності підприємства застосовується метод групування балансових даних, який передбачає створення так званого «балансу ліквідності». Аналіз ліквідності балансу здійснюється шляхом порівняння активів, розташованих у порядку зменшення їх ліквідності, із зобов'язаннями пасиву, впорядкованими за зростанням термінів їх погашення.

Серед показників, що відображають платоспроможність підприємства в динаміці, виділяють синхронність надходження та витрат грошових потоків і обсяг сальдового грошового потоку.

Синхронність надходження та витрат грошових потоків характеризує відповідність у часі надходжень і витрат коштів на підприємстві. Для забезпечення нормального розподілу грошових потоків і їх узгодженості, що істотно впливає на фінансову рівновагу підприємства, значення цього показника має наближатися до нуля [22, с. 56].

Простим і надійним інструментом управління платоспроможністю є складання матричного балансу. На відміну від традиційного бухгалтерського балансу, матричний баланс відрізняється формою подання: у графах таблиці розташовуються статті пасиву за зменшенням терміновості, а в рядках – статті активу від найбільш до найменш ліквідних. Така організація балансу дозволяє визначити, за рахунок яких джерел фінансування формуються конкретні активи, оцінити достатність власних ресурсів і оборотних коштів, а також виявити можливі негативні зміни порівняно з попереднім звітним періодом. Для складання матричного балансу здійснюється зіставлення статей активу та пасиву. Власний капітал, як довгострокове джерело фінансування, забезпечує формування необоротних активів (основні засоби, нематеріальні активи та довгострокові фінансові вкладення), а також частини оборотних активів. Короткострокові джерела фінансування, такі як позики, кредити та кредиторська заборгованість, повинні покриватися ліквідними активами підприємства [22, с. 57]. Таке співвідношення дає змогу оцінити поточну платоспроможність підприємства, що є важливою інформацією для

прийняття рішень щодо придбання основних засобів за рахунок довгострокових кредитів.

Динамічний матричний баланс є аналогічною структурою, відмінність якої полягає у тому, що в осередках замість абсолютних значень статей відображається їх зміна за звітний період. Динамічний матричний баланс дозволяє виявити слабкі місця для детальнішого аналізу та робить можливим оцінку структурних змін у активах і пасивах підприємства [22, с. 57].

Одним із основних завдань попередження неплатоспроможності є забезпечення повної поточної платіжної готовності (ППГ) підприємства, розрахунок показника якої проводиться за формулою [10]:

$$\text{ППГ} = \text{ГК} / (\text{КЗ} - \text{ДЗ}) 100, \dots \dots \dots (1.1)$$

де ППГ – поточна платіжна готовність, %; ГК – залишок грошових коштів, грн; КЗ – поточна кредиторська заборгованість, грн; ДЗ – поточна дебіторська заборгованість, грн [23].

До складу прогностичних показників платоспроможності деякі автори відносять показники ймовірності банкрутства. Їх доцільність пояснюється тим, що діагностика банкрутства підприємства передбачає виявлення його неплатоспроможності, збитковості та фінансової залежності від зовнішніх джерел. Нестабільний фінансовий стан багатьох підприємств, ризик втрати ними платоспроможності та ймовірність банкрутства вимагають завчасного виявлення ознак, що можуть призвести до таких наслідків. У ринкових умовах господарювання розроблена система фінансових методів попередньої діагностики та можливого захисту підприємства від банкрутства, відома як «система антикризового управління» [24, с. 190].

Сучасна економічна наука виділяє три основні підходи до прогнозування платоспроможності підприємства з точки зору можливого банкрутства: розрахунок індексу кредитоспроможності, застосування системи формалізованих і неформалізованих критеріїв та оцінювання і прогнозування показників задовільності структури балансу. Водночас

методологічні підходи прогнозування банкрутства, визнані у зарубіжній практиці, можна поділити на дві основні течії: розрахунок індексу платоспроможності та використання системи формалізованих і неформалізованих критеріїв.

У світовій практиці, крім використання системи фінансових коефіцієнтів, для запобігання кризовим ситуаціям застосовуються спеціальні узагальнюючі (тестові) показники загрози банкрутства, які розраховуються за допомогою економіко-математичних методів. Одним із найпоширеніших інструментів для визначення інтегрального показника ймовірності банкрутства є метод дискримінантного аналізу. До переваг багатофакторних моделей дискримінантного аналізу належать: відносна простота та низька трудомісткість застосування, доступність необхідної для розрахунків інформації, порівнянність показників та доволі високий рівень достовірності оцінки.

Дослідження зарубіжного досвіду засвідчило значну різноманітність методик формування інтегрального показника, що сигналізує про загрозу банкрутства. Серед них: двофакторна та п'ятифакторна моделі Е. Альтмана, модель діагностики платоспроможності Й. Гайдака та Д. Стоса, моделі прогнозування потенційного банкрутства Спрінгейта, прогнозна модель Р. Ліса, тести на ймовірність банкрутства Р. Таффлера і Г. Тішоу, метод рейтингової оцінки фінансового стану У. Бівера та інші. Основою цих моделей є класифікація підприємств за ймовірністю банкрутства з використанням багатьох незалежних змінних (факторів впливу) [24, с. 190].

Висновки до розділу 1

Аналіз наукових поглядів на сутність платоспроможності та ліквідності підприємства дає підстави зробити висновок, що між поняттями «ліквідність» і «платоспроможність» існують певні відмінності.

Платоспроможність відображає спроможність підприємства виконувати довгострокові фінансові зобов'язання, тоді як ліквідність характеризує його здатність своєчасно погашати короткострокові зобов'язання та оперативно перетворювати активи на грошові кошти.

У процесі оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства об'єктом дослідження виступають оборотні активи підприємства, його зобов'язання, грошові потоки та процеси, що впливають на їх формування та використання. Суб'єктами оцінювання є керівники та персонал підприємства, а також зацікавлені сторони (стейкхолдери), до яких належать постачальники, інвестори, банківські та фінансові установи тощо.

Серед різних методів оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства найбільш поширеним є коефіцієнтний метод. Він базується на розрахунку відносних показників ліквідності, таких як коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт проміжної ліквідності та коефіцієнт загальної ліквідності.

Існує метод оцінювання платоспроможності на основі платіжного календаря, який відображає надходження грошових коштів за джерелами їх формування та строкові зобов'язання підприємства за певний період часу.

Широко використовуваним серед науковців і практиків є також метод аналізу ліквідності балансу, який передбачає порівняння згрупованих активів за ступенем їх ліквідності.

До складу прогнозних показників платоспроможності деякі автори відносять показники ймовірності банкрутства. Їх доцільність пояснюється тим, що діагностика банкрутства підприємства передбачає виявлення його неплатоспроможності, збитковості та фінансової залежності від зовнішніх джерел.

РОЗДІЛ 2

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»

2.1. Характеристика та аналіз динаміки основних показників ТДВ «Яготинський маслозавод»

Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» є одним із провідних підприємств молочної промисловості України. Розташоване у місті Яготин Київської області, підприємство має довгу історію та заслужену репутацію на ринку.

ТДВ «Яготинський маслозавод» входить до складу групи компаній «Молочний альянс» і оснащено сучасними виробничими потужностями з передовим обладнанням та технологіями, що дозволяє гарантувати високу якість продукції та відповідати стандартам безпеки та якості. За роки роботи підприємство здобуло довіру споживачів завдяки високій якості продукції, впровадженню інновацій та відповідальному підходу до клієнтів.

Детальна характеристика підприємства міститься в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Загальна інформація про ТДВ «Яготинський маслозавод» [25]

Категорія	Інформація
ЄДРПОУ	00446003
Назва	ТДВ «Яготинський маслозавод»
Організаційна форма	Товариство з додатковою відповідальністю
Юридична адреса	07700, Київська обл., Яготинський р-н, м. Яготин, вул. Шевченка, буд. 213
Дата реєстрації	25.03.1996
Статутний капітал	3 796 716.00 грн
Материнське підприємство	ПрАТ «Молочний альянс»
Контакти	+38 (045) 755-43-30 +38 (045) 755-37-35 ymz_info@milkalliance.com.ua

Фінансово-економічні показники свідчать про стійкість і ефективність діяльності компанії. Збалансована фінансова політика, оптимізація витрат та ефективне управління виробничими процесами забезпечують стабільне зростання прибутку та підтримку високого рівня рентабельності.

Компанія активно реагує на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, адаптуючи свою стратегію до нових умов і зберігаючи конкурентоспроможність на ринку. «Яготинський маслозавод» має значний потенціал для подальшого розвитку та утримання лідерських позицій у галузі, активно вдосконалюючи діяльність і задовольняючи потреби клієнтів, що сприяє економічному розвитку регіону та країни в цілому.

Основними напрямками діяльності підприємства є переробка молока, виробництво масла та сиру; оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами; роздрібна торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

Компанія відома відповідальністю перед споживачами та партнерами, дотриманням високих стандартів виробництва та сертифікації продукції. Завдяки ефективному управлінню, впровадженню інновацій та стратегічному плануванню, «Яготинський маслозавод» забезпечує надійний розвиток та підтримку конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

У 2024 році середня чисельність працівників Товариства складала 962 чоловіка [25].

На формування доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» значний вплив мають окремі групи продукції [25]. Динаміку доходів від реалізації цих товарів представлено в таблиці 2.2. При цьому форма продажу – оптова чи роздрібна через неспеціалізовані магазини – не чинить суттєвого впливу на загальний рівень доходів підприємства.

Таблиця 2.2

Динаміка доходу від реалізації продукції ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр.

Сегменти	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення, тис. грн				Питома вага у доході, %			
					2022-2021	2023-2022	2024-2023	2024-2021	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Масло	592 229	648 695	695 104	971 498	56 466	46409	276394	379269	19,08	17,36	14,31	17,24
Сирно-творожна продукція	379 215	410 330	654 247	774 925	31 115	243917	120678	395710	12,21	10,98	13,47	13,75
Молоко	752 070	900 481	1164308	1244989	148 411	263827	80681	492919	24,20	24,1	23,97	22,09
Вершки	131 225	170 324	226 878	213310	39 099	56554	-13568	82085	4,23	4,56	4,67	3,79
Сметана	398 737	494 840	634 755	691271	96 103	139915	56516	292534	12,85	13,24	13,07	12,27
Кисломолочна продукція	449 156	613 464	954 628	1202942	164 308	341164	248314	753786	14,47	16,42	19,65	21,35
Дитяче харчування	333 728	410 435	472 155	418837	76 707	61720	-53318	85109	10,75	10,99	9,72	7,43
Інша молочна продукція	67 301	87 522	55 192	117821	20 221	-32330	62629	50520	2,17	2,34	1,14	2,09
Всього	3103661	3736091	4857266	5635593	632430	1121175	778327	2531932	100	100	100	100

Як можна побачити з табл. 2.1, загальний дохід підприємства збільшився з 3103,7 млн грн у 2021 р. до 5635,6 млн грн у 2024 р. Абсолютний приріст за 2021–2024 рр. становить 2531,9 млн грн, або близько 81,5%. Якщо говорити про темпи зростання по роках, то можна констатувати зростання у 2022 році порівняно з 2021 на 632,4 млн грн (+20,4%), у 2023 р. порівняно з 2022 р. – на 1121,2 млн грн (+30,0%), а у 2024 у порівнянні з 2023 р. – 778,3 млн грн (+16,0%). Найбільший стрибок був у 2023 році, що може бути пов'язано з зростанням попиту, розширенням лінійки продукції, інфляційними факторами, експортними поставками.

Аналіз динаміки за основними сегментами засвідчив, що дохід від реалізації масла зріс протягом 2021–2024 рр. на 379269 тис. грн. Найбільший приріст спостерігаємо у 2024 р. (+276394 тис. грн). Питома вага дещо зменшувалась у 2021–2023, але у 2024 знову зросла до 17,24%. Сегмент стабільно зростає, але не так швидко, як інші (особливо кисломолочні групи).

Дохід від реалізації молока демонстрував приріст протягом 2021–2024 рр. в сумі 492919 тис. грн. Темп зростання помірний, але стабільний. Питома вага: з 24,2% у 2021 зросла до 22,1% у 2024 (поступове зниження). Попри зростання доходу, роль сегмента в структурі продажів зменшується.

За сегментом сирно-творожної продукції спостерігаємо дуже швидке зростання – на 395710 тис. грн за 2021–2024 рр. Найбільший стрибок був у 2023 р. (+243 917 тис. грн). Частка цього сегменту зросла з 12,21% до 13,75%, тобто, сегмент демонструє стійкий підвищений попит.

Дохід від реалізації вершків зазнав приросту у 2021–2024 рр.: +82085 тис. грн. Падіння спостерігаємо у 2024 р. (-13568 тис. грн). Частка доходів від реалізації вершків у загальному доході зменшилася з 4,23% до 3,79%. Зазначений сегмент є нестабільним, 2024 р. показав спад.

Щодо доходу від реалізації сметани, то тут мав місце приріст у 2021–2024 роках в сумі 292534 тис. грн. Найкращий рік для цього сегменту був 2022 р.

Питома вага доходу від реалізації сметани в загальному обсязі доходів зменшується з 12,85% до 12,27%. Можна зробити висновок, що ринок стабільний, але відносна частка зменшується.

Одним із драйверів зростання є кисломолочна продукція. Приріст доходів за цим сегментом за 2021–2024 становив 753786 тис. грн (найбільший серед усіх груп). Масштабні зростання досить суттєві: у 2022 на 164308 тис. грн, у 2023 на 341164 тис. грн, у 2024 р. на 248 314 тис. грн. Частка доходів від продажу кисломолочної продукції також зросла з 14,47% до 21,35%. Це найдинамічніший сегмент, який є головним фактором загального росту доходу.

Сегмент «Дитяче харчування» показав загальною приріст доходу протягом 2021–2024 рр. на 85109 тис. грн. Проте, спостерігаємо падіння у 2024 р. на 53318 тис. грн. Частка доходів сегменту значно зменшилась: з 10,75% до 7,43%. Це означає, що сегмент втрачає позиції, можливо через конкуренцію або падіння купівельної спроможності.

Щодо іншої молочної продукції, то можна зазначити, що це дуже нестабільний сегмент. Спостерігаємо падіння доходів від реалізації у 2023 р. на 32330 тис. грн, потім різке зростання у 2024 р. на 62 629 тис. грн. Частка доходів сегменту в загальних доходах від реалізації продукції знизилась з 2,17% до 2,09%. Загалом це нестабільний, але незначний сегмент у структурі доходу.

Таким чином, можна зробити висновок, що основним трендом є те, що споживач переходить до більш оброблених/брендованих продуктів (йогурти, творожні десерти, масло), відходячи від простих базових позицій (молоко, дитяче харчування). Загалом дохід підприємства суттєво виріс – на 81,5% за 4 роки. Кисломолочна продукція стала ключовим драйвером зростання (+754 млн грн). Сегменти «Масло» та «Сирно-творожна продукція» також демонструють стабільне зростання. Дитяче харчування та вершки втрачають позиції – падіння доходу у 2024 р. Структура попиту зміщується від базових молокопродуктів до більш перероблених та «преміальних» товарів.

Оскільки фінансове забезпечення майнового стану підприємства є ключовим фактором для його ефективної подальшої діяльності, проведемо аналіз майнового стану, насамперед, аналіз активу балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» (табл. 2.3).

Дані таблиці 2.3 свідчать про абсолютне зростання за аналізований період – на 753076 тис. грн. Темп приросту за 2021–2024 рр. становив 47,83%. Підприємство демонструє поступове зростання вартості активів, головним чином за рахунок оборотних активів та основних засобів.

Аналіз необоротних активів в частині нематеріальних активів показав сталий спад: –60,81% за 4 роки. Можливі причини: амортизація, відсутність нових інвестицій, списання прав користування.

Основні засоби протягом 2021-2024 рр. демонстрували зростання з 417251 тис. грн до 568761 тис. грн, тобто приріст склав 151507 тис. грн. Високий стрибок спостерігаємо у 2024: +36,85%. Ймовірно, підприємство здійснювало капітальні інвестиції, модернізацію або купівлю устаткування.

Довгострокова дебіторська заборгованість була повністю погашена у 2022–2023 рр., але у 2024 знову виникла в розмірі 326 тис. грн. Загалом за аналізований період відбулося зниження на 610 тис. грн. Тобто, ця стаття є нестабільною, але незначною за обсягами.

Інші необоротні активи зазнали значного зростання у 2022 р. (+178,7%) та падіння у 2024 р. (–10 157 тис. грн). Загалом обсяг необоротних активів збільшився за 2021-2024 рр. на 158 058 тис. грн або на 36,54%. При цьому основний драйвером були основні засоби.

Аналіз оборотних активів в частині запасів засвідчив про зростання з 165657 тис. грн до 253 031 тис. грн, тобто приріст склав 87374 тис. грн або 52,74%. Це вказує на збільшення виробництва або запасів сировини.

Аналіз активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр.

Стаття	Період, тис.грн				Абсолютне відхилення, тис.грн (+/-)				Темп приросту, %			
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2022–2021	2023–2022	2024–2023	2024–2021	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2024/2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Необоротні активи												
Нематеріальні активи	2901	1528	1295	1137	-1 373	-233	-158	-1764	-47,3	-15,25	-12,20	-60,81
Основні засоби	417251	390541	415608	568761	-26 710	25067	153153	151507	-6,4	6,42	36,85	36,31
Довгострокова дебіторська заборгованість	936	-	-	326	-936	-	326	-610	-100,0	-	-	-65,17
Інші необоротні активи	11491	32020	30570	20413	20529	-1450	-10157	8922	178,7	-4,53	77,64	77,64
Усього за розділом I	432 579	424 089	447473	590637	-8 490	23384	143164	158058	-2,0	5,51	31,99	36,54
II. Оборотні активи												
Запаси	165657	165465	192592	253031	-192	27127	60439	87374	-0,1	16,39	52,74	52,74
Дебіторська заборгованість за продукцію	425104	592908	623833	672218	167 804	30925			39,5	5,22		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:												
за виданими авансами	8229	11642	25628	15109	3413	13986	-10519	6880	45,1	120,13	-41,04	83,61
з бюджетом	1967	12613	14	59	10 646	-12599	45	-1908	541,2	-99,89	321,43	-97,00
з нарахованих доходів	24	56	68	41	32	12	-27	17	133,3	21,43	-39,71	70,83
із внутрішніх розрахунків	495782	806529	831558	766793	310747	25029	-64765	271011	62,7	3,10	-7,79	54,66
Інша поточна дебіторська заборгованість	9330	2977	206	326	-6353	-2771	120	-9004	-68,1	-93,08	58,25	-96,51
Гроші та їх еквіваленти	31692	7818	41043	28237	-23874	33225	-12806	-3455	-75,3	424,98	-31,20	-10,90
Витрати майбутніх періодів	377	452	-	-	75	-452	-	-377	19,9	-100,0	-	-100,0
Інші оборотні активи	3879	4470	2165	1245	591	-2305	-920	-2634	15,2	-51,57	-42,49	-67,90
Усього оборотних активів	1142041	1604930	1717107	1737059	462 889	112177	19952	595018	40,5	6,99	1,16	52,10
Всього активів	1 574 620	2029019	2164580	2327696	454 399	135561	163116	753076	28,9	6,68	7,54	47,83

Дебіторська заборгованість за продукцію зросла з 425104 тис. грн у 2021 р. до 672 218 тис. грн у 2024 р. Приріст становить 247114 тис. грн (+58%). Значне зростання дебіторської заборгованості може сигналізувати про: відстрочки платежів; збільшення обсягу продажів; ризики погіршення платіжної дисципліни.

Аналіз дебіторської заборгованості за авансами свідчить про різке збільшення у 2023 р. (понад $\times 2,2$ рази) та падіння у 2024 на 41%. Це означає, що підприємство активно авансувало постачальників у 2023 р.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом демонструє дуже високу волатильність – від +541% у 2022 р. до -99,9% у 2023 р. Можливо, мають місце податкові відшкодування/переплати.

Дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків зросла з 495 782 тис. грн до 766 793 тис. грн. Приріст становить 271011 тис. грн. Це означає, що внутрішні обороти збільшуються.

Інша поточна дебіторська заборгованість демонструє значний спад: – 96,51%, що свідчить про очищення балансу від дрібних дебіторів.

За статтею «Гроші та їх еквіваленти» можемо спостерігати значні коливання: 2021 \rightarrow 2022: -75,3%; 2022 \rightarrow 2023: +425%; 2023 \rightarrow 2024: -31%. Такі коливання можливі через інвестиції та розрахунки з постачальниками.

Загалом обсяг оборотних активів за 2021-2024 рр. збільшився з 1142041 тис. грн до 1 737 059 тис. грн, тобто, приріст склав 595018 тис. грн або 52,10%. Це стало основною причиною загального зростання активів.

Таким чином, аналіз активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр. показав, що підприємство активно інвестує в основні засоби. Це свідчить про оновлення виробництва та можливе розширення потужностей. Оборотні активи зросли швидше, ніж необоротні (52% проти 36%). Структура активів стала більш «гнучкою», але й більш ризиковою. Значно збільшилася дебіторська заборгованість. Це може свідчити як про зростання продажів, так і про потенційні проблеми з погашенням. Запаси істотно збільшилися (+52%).

Підприємство збільшує виробництво або тримає великі складські залишки. Грошові кошти нестабільні. Коливання можуть вказувати на нерівномірність потоків та залежність від сезонності чи інвестиційних циклів.

Загальна структура активів покращилась – загальний баланс зріс на 47,83%. Підприємство розвивається та нарощує масштаби діяльності. Можна стверджувати, що в структурі майна ТДВ «Яготинський маслозавод» переважають оборотні активи.

Основні індикатори майнового стану підприємства дозволяють оцінити обсяг і якість його активів. Для цього розраховуються такі показники, як величина чистих активів, коефіцієнти зносу й придатності, а також коефіцієнти оновлення та вибуття (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Динаміка показників майнового стану ТДВ «Яготинський
маслозавод» за 2021-2024 рр.**

Показник	2021	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення, +/-			
					2022- 2021	2023- 2022	2024- 2023	2024- 2021
Чисті активи, тис. грн	529401	685040	940195	815758	155639	255155	-124437	286357
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0	0	0
Коефіцієнт зносу нематеріальних активів	0,7	0,9	0,9	0,9	0,1	0	0	0,2
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0	0	0
Коефіцієнт придатності нематеріальних активів	0,3	0,1	0,1	0,1	-0,2	0	0	-0,2
Коефіцієнт оновлення	0,11	0,10	0,10	0,20	-0,01	0	0,10	0,09
Коефіцієнт вибуття	0	0	0	0	0	0	0	0

Аналіз таблиці 2.4 динаміки показників майнового стану за 2021–2024 рр. свідчить, що чисті активи зросли у 2022 р. порівняно з 2021 р. на тис. 155639 грн, у 2023 р. порівняно з 2022 р. – на 255 155 тис. грн, у 2024 р.

відбулося зменшення на 124 437 тис. грн порівняно з попереднім роком, а загалом за чотири роки – зростання на 286357 тис. грн. Це означає, що підприємство активно нарощувало чисті активи у 2021–2023 рр., у 2023–2024 спостерігався спад, що може свідчити про зменшення прибутковості, збільшення зобов'язань, списання/вибуття активів. Проте, попри падіння у 2024 р., загальне зростання за період є суттєвим (+54%)

Коефіцієнт зносу основних засобів показав стабільні значення, 0,5, протягом аналізованих років, тобто, жодного оновлення або значущого вибуття основних засобів не відбулося. Знос на рівні 50% означає, що половина ресурсу основних засобів вже використана. Варто зазначити, що для розвитку підприємства небажано тримати тривалий час незмінний рівень зносу – це ознака низьких інвестицій в оновлення.

Коефіцієнт зносу нематеріальних активів зріс з 0,7 до 0,9 у 2022 р., а далі був стабільним. Різкий стрибок зносу у 2022 р. до 0,9 означає близьке до кінця використання нематеріальних активів. Подальший стабільний високий рівень (90%) свідчить про відсутність оновлення нематеріальних активів.

Коефіцієнти придатності залишався без змін, що підтверджує відсутність оновлення. Придатність 50% – це критичний рівень, що вимагає модернізації. У 2022 р. придатність різко впала наслідок високого зносу. Надалі рівень залишається дуже низьким (10%).

Коефіцієнт оновлення змінювався з 0,11 до 0,10, 0,10 до 0,20 у 2021–2024 рр. відповідно. У 2021–2023 рр. оновлення практично не відбувалося.

У 2024 р. значно зросло, тобто, інтенсивність оновлення подвоїлася. Це позитивний сигнал про те, що підприємство почало інвестувати в оновлення фондів.

Коефіцієнт вибуття усі роки дорівнював нулю, а це означає, що жодних активів (основних засобів або нематеріальних активів) формально не вибувало. Це може свідчити як про стабільність, так і про недостатній контроль за списанням зношених активів.

Таким чином, чисті активи зростали до 2023 року, але в 2024 р. відбулося значне зниження. Основні засоби не оновлювались майже 3 роки, через що рівні зносу і придатності застигли на середньо-критичних значеннях. Нематеріальні активи сильно зношені (90%) і майже не оновлюються. 2024 рік став переломним, оскільки підприємство різко збільшило коефіцієнт оновлення. Коефіцієнт вибуття свідчить про відсутність «очищення» активів, що може бути ризиком при їх реальному фізичному стані.

Наступний крок – аналіз структури та динаміки джерел фінансування ТДВ «Яготинський маслозавод» за період 2021–2024 років (табл. 2.5).

За даними таблиці 2.5 можна констатувати, що власний капітал зріс на 54%, що є позитивним показником фінансової стійкості. Основний драйвером є нерозподілений прибуток, який суттєво зростав у 2022–2023 рр., однак показав спад у 2024 р. (–124 437 тис. грн). У 2024 році фіксується зменшення власного капіталу, але його рівень все одно значно вищий за 2021.

Аналіз довгострокових зобов'язань в частині довгострокових кредитів показав, що відбулось зниження з 41 870 тис. грн у 2021 р. до 0 тис. грн у 2024 р., тобто. погашення відбулося в повному обсязі. Темп приросту: –100%. Це означає, що підприємство повністю ліквідувало довгострокову кредитну заборгованість, що покращує структуру капіталу.

Інші довгострокові зобов'язання зросли з 205704 тис. грн до 215 351 тис. грн за 2021-2024 рр. Приріст за ці роки склав 9647 тис. грн або 4,69%. Спостерігалися незначні коливання, але загалом тенденція до зменшення сформувалась після піку 2022 р. Загальна довгострокова заборгованість знижується, що є ознакою покращення боргової політики.

Аналіз поточних зобов'язань показав, що короткострокові кредити зросли з 378 396 тис. грн до 494 768 тис. грн. Приріст за період становив 116372 тис. грн, що складає 30,75%. Підприємство компенсує відсутність довгострокових кредитів збільшенням короткострокового боргу.

Джерела фінансування ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 рр.

Стаття	Період, тис.грн				Абсолютне відхилення, тис.грн (+/-)				Темп приросту, %			
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2022-2021	2023-2022	2024-2023	2024-2021	2022/2021	2023/2022	2024/2023	2024/2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Власний капітал												
Зареєстрований капітал	3 797	3797	3797	3797	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Резервний капітал	1 528	1528	1528	1528	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	524 076	679715	934870	810433	155 639	255155	-124437	286357	29,7	37,5	-13,31	54,64
Усього за розділом I	529 401	685040	940195	815758	155639	255155	-124437	286357	29,4	37,2	-13,24	54,09
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення												
Довгострокові кредити банків	41870	27913	13957	-	-13957	-13956	-13957	-41870	-33,3	-50,0	-100,00	-100,00
Інші довгострокові зобов'язання	205704	225982	225359	215351	20278	-623	-10008	96467	9,9	-0,3	-4,44	4,69
Усього за розділом II	247574	253895	239316	215351	6321	-14579	-23965	-32223	2,6	-5,7	-10,01	-13,02
III. Поточні зобов'язання і забезпечення												
Короткострокові кредити банків	378 396	366248	485430	494768	-12148	119182	9338	116372	-3,2	32,5	1,92	30,75
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	22 096	21756	22609	24153	-340	853	1544	2057	-1,5	3,9	6,83	9,31
за товари, роботи, послуги	228 624	214804	244287	375305	-13820	29483	131018	146681	-6,0	13,7	53,63	64,16
за розрахунками з бюджетом	2338	33616	25101	7424	31278	-8515	-17677	5086	1337,8	-25,3	-70,42	217,54
за розрахунками зі страхування	1715	2301	2721	3278	586	420	557	1563	34,2	18,3	20,47	91,14
за розрахунками з оплати праці	6151	7979	9913	11307	1828	1934	1394	5156	29,7	24,2	14,06	83,82
за одержаними авансами	142	641	579	1247	499	-62	668	1105	351,4	-9,7	115,37	778,17
розрахунками з учасниками	1774	1774	1774	221774	0	0	220000	220000	0,0	0,0	12401,35	12401,35
із внутрішніх розрахунків	131761	409228	154117	110881	277467	-255111	-43236	-20880	210,6	-62,3	-28,05	-15,85
Поточні забезпечення	18337	24879	31639	38910	6542	6760	7271	20573	35,7	27,2	22,98	112,19
Інші поточні зобов'язання	6311	6858	6899	7540	547	41	641	1229	8,7	0,59	9,29	19,47
Усього за розділом III	797646	1090084	985069	1296587	292438	-105015	311518	498941	36,7	-9,6	31,62	62,55
Баланс	1574620	2029019	2164580	2327696	454399	135561	163116	753076	28,9	6,7	7,54	47,83

Поточна кредиторська заборгованість за статтями «Заборгованість за товари, роботи, послуги» зросла з 228624 тис. грн до 375305 тис. грн. Приріст становив 146681 тис. грн (+64,16%). Це свідчить про підвищення фінансового навантаження перед постачальниками.

Заборгованість з бюджету була дуже нестабільною: зросла з 2338 тис. грн до 7424 тис. грн. Пік прийшовся на 2022 рік, а далі – різке зменшення у 2024 р. Імовірні зміни у податкових розрахунках.

Щодо страхування та оплати праці, то обидва рядки демонструють поступове та стабільне зростання (на 91% і 84% відповідно). Це ознака збільшення фонду оплати праці та страхових витрат.

Отримані аванси зросли з 142 тис. грн до 1247 тис. грн. Приріст склав 778%. Це свідчить про те, що підприємство отримує значно більше передоплат від покупців.

Розрахунки з учасниками продемонстрували різкий стрибок: з 1774 тис. грн до 221774 тис. грн, тобто, приріст склав 220 млн грн, що становить 12401%. Це найістотніша зміна у поточних зобов'язаннях. Можливими причинами можуть бути виплата дивідендів, вклад/вилучення капіталу учасника у формі позики, перерозподіл зобов'язань.

Заборгованість із внутрішніх розрахунків зменшилась з 131761 тис. грн до 110 881 тис. грн. Зменшення становило 20880 тис. грн (-15,85%). Це означає, що внутрішні операції стали менш об'ємними.

Поточні забезпечення значно зросли: з 18 337 тис. грн до 38 910 тис. грн, тобто на 20 573 тис. грн або на 112%. Підприємство збільшує резерви, а це ознака вищої оцінки ризиків.

Загалом поточні зобов'язання зросли з 797646 тис. грн до 1296587 тис. грн., тобто на 498 941 тис. грн (+62,55%). Це найшвидше зростаюча частина пасиву, що створює певні ризики для ліквідності.

Таким чином, з проведеного аналізу можна зробити такі ключові фінансові висновки:

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Короткострокові кредити банків	24,03	18,05	22,43	21,26	-5,98	4,38	-1,17	-2,77
Поточна кредиторська заборгованість за:								
довгостроковими зобов'язаннями	1,40	1,07	1,04	1,04	-0,33	-0,03	0,00	-0,36
товари, роботи, послуги	14,52	10,59	11,29	16,12	-3,93	0,7	4,83	1,6
розрахунками з бюджетом	0,15	1,66	1,16	0,32	1,51	-0,5	-0,84	0,17
розрахунками зі страхування	0,11	0,11	0,13	0,14	0,00	0,02	0,01	0,03
розрахунками з оплати праці	0,39	0,39	0,46	0,49	0,00	0,07	0,03	0,1
одержаними авансами	0,01	0,03	0,03	0,05	0,02	0	0,02	0,04
розрахунками з учасниками	0,11	0,09	0,08	0,00	-0,02	-0,01	-0,08	-0,11
із внутрішніх розрахунків	8,37	20,17	7,12	9,53	11,80	-13,05	2,41	1,16
Поточні забезпечення	1,16	1,23	1,46	1,67	0,06	0,23	0,21	0,51
Інші поточні зобов'язання	0,40	0,34	0,32	0,32	-0,06	-0,02	0,00	-0,08
Усього за розділом III	50,66	53,72	45,51	55,70	3,07	-8,21	10,19	5,04
Всього фінансового забезпечення	100,00	100,00	100,00	100,00	-	-	-	-

Аналіз структури джерел фінансування підприємства (табл. 2.6) свідчить, що за статтею «Власний капітал» мав місце стрибок у 2023 р. до 43,44%, але у 2024 р. спостерігалось падіння до рівня 2021. Головна причина: скорочення нерозподіленого прибутку у 2024 р. (-8,37 п.п.). Загальна частка власного капіталу змінювалася протягом 2021-2024 рр. від 33,62% до 35,05%. Зареєстрований та резервний капітал – незначні та зменшують частку (через ріст валюти балансу). Основна частину в структурі власного капіталу складає нерозподілений прибуток, частка якого змінювалася від 33,28% до 34,82%. Стрибок до 43,19% спостерігаємо у 2023 р., а у 2024 р. відбулося падіння на 8,37 п.п. Таким чином, у 2023 році підприємство мало пікову фінансову стійкість, але у 2024 році частка власного капіталу знизилася. Причиною є зменшення нерозподіленого прибутку.

За довгостроковими зобов'язаннями спостерігається системне зниження (-6,47 п.п.). Це позитивний тренд, адже він показує, що підприємство зменшує борги довгострокового характеру. Особливо важливим є те, що довгострокові кредити у 2024 р. дорівнювали нулю, їх вага впала на 2,66 п.п. Це означає, що

підприємство позбавилося довгострокових кредитів, що зменшило боргове навантаження, але зробило структуру боргу більш короткостроковою.

Аналіз поточних зобов'язань показав, що їх загальна частка протягом 2021-2024 рр. зросла з 50,66% до 55,70%, тобто на 5,04 п.п. Найнижча частка була у 2023 – 45,51%, але у 2024 різко зросла. Це означає, що структура капіталу стала більш ризиковою у 2024 році, бо підприємство залежить від короткострокових джерел.

Детальний аналіз статей поточних зобов'язань дає підстави зробити висновки, що короткострокові кредити банків зменшились з 24,03% до 21,26%. Хоча частка зменшилася на 2,77 п.п., вона все одно дуже висока. Це означає, що підприємство активно кредитує оборотний капітал.

Частка кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги зросла з 14,52% до 16,12% (+1,6 п.п.). У 2023 спостерігаємо спад, а у 2024 – різкий ріст., а це ознака збільшення зобов'язань перед постачальниками у 2024 році.

Заборгованість із внутрішніх розрахунків зросла з 8,37% до 9,53%, що свідчить про нестабільність. Пік спостерігався у 2022 – 20,17%, тобто, внутрішні розрахунки були найбільш навантажені у 2022 році.

Розрахунки з бюджетом демонструють зростання з 0,15% до 1,66% у 2022 р., а потім зниження до 0,32%. Імовірно, у підприємства були значні податкові зобов'язання у 2022 році.

Розрахунки зі страхування та оплати праці демонструють повільне, стабільне зростання (до 0,14% і 0,49%). Таке становище відображає збільшення фонду оплати праці та соціальних нарахувань.

За отриманими авансами спостерігаємо зростання з 0,01% до 0,05%, що свідчить про те, що підприємство отримало більше передоплат від покупців.

Розрахунки з учасниками знизилися з 0,11% до 0,00%, що свідчить про те, що підприємство погасило заборгованість перед власниками.

Поточні забезпечення зросли з 1,16% до 1,67%. Це говорить про збільшення резервів (ремонтів, відпусток тощо).

Таким чином, аналіз структури пасиву засвідчив про такі позитивні тенденції, як збільшення частки власного капіталу порівняно з 2021 (+1,43 п.п.); повне погашення довгострокових кредитів; зменшення довгострокових зобов'язань; погашення зобов'язань перед учасниками.

Водночас мали місце і негативні тенденції; різке збільшення частки поточних зобов'язань у 2024 (до 55,7%); перенесення боргового навантаження на короткострокові кредити; зростання заборгованості перед постачальниками; падіння власного капіталу у 2024 (-8,39 п.п. до 2023).

Даючи загальну оцінку фінансової структури, можна констатувати, що підприємство має задовільну, але дещо ризикову структуру капіталу: у 2024 році фінансова стійкість погіршилася, зросла залежність від короткострокових джерел (кредити та кредиторська заборгованість), проте зменшення довгострокових боргів та збереження значної частки власного капіталу (35%) – це позитивні фактори.

2.2. Оцінка фінансового стану підприємства

Розглянемо показники фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» в динаміці (табл. 2.7).

Як свідчать результати наших розрахунків, коефіцієнт фінансової стійкості, рекомендоване значення якого $> 0,8$, мав значення нижче нормативу у всі роки. У 2023 було максимальне значення 0,77 (наближено до норми), а у 2024%) – різке падіння на 0,23 п.п. Це означає, що фінансова стійкість недостатня, підприємство занадто залежить від позикового капіталу.

Коефіцієнт фінансової стабільності з рекомендованим значення 0,7–0,9 мав усі значення значно нижчі за норму. Падіння спостерігаємо у 2024 р. на – 0,1. Найкращий рік в контексті цього показника – 2023 (0,54), але все одно нижче рекомендованого мінімуму. Підприємство має недостатній рівень фінансової стабільності та сильно залежить від зовнішніх джерел.

Таблиця 2.7

Аналіз фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021–2024 роки

	Рекомендоване значення	2021	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення			
						2022-2021	2023-2022	2024-2023	2024-2021
Коефіцієнт фінансової стійкості	> 0,8	0,51	0,51	0,77	0,54	0,00	0,26	-0,23	0,03
Коефіцієнт фінансової стабільності	> 0,7-0,9	0,49	0,46	0,54	0,44	-0,03	0,08	-0,1	-0,05
Коефіцієнт фінансової незалежності	> 0,5	0,34	0,34	0,43	0,35	0,00	0,09	-0,08	0,01
Коефіцієнт фінансової залежності	< 0,5	0,66	0,66	0,57	0,65	0,00	-0,09	0,08	-0,01
Коефіцієнт фінансового ризику	< 0,8	1,97	1,96	1,30	1,85	-0,01	-0,66	0,55	-0,12
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	Зменшення	0,32	0,27	0,20	0,21	-0,05	-0,07	0,01	-0,11
Загальна забезпеченість зобов'язань за рахунок виручки	Зменшення	4,04	4,32	2,91	3,22	0,28	-1,41	0,31	-0,82
Забезпеченість поточних зобов'язань за рахунок виручки	Зменшення	3,08	3,50	2,43	2,76	0,42	-1,07	0,33	-0,32

Коефіцієнт фінансової незалежності демонстрував в усі роки показники нижчі за норму. У 2023 відбулося покращення (до 0,43), але у 2024 знову падіння до 0,35. Це свідчить про те, що підприємство має низьку частку власного капіталу, що обмежує його незалежність.

Коефіцієнт фінансової залежності, норма якого $< 0,5$ (чим менше, тим краще) показав значення в усі роки вище норми, тобто, підприємство залежне від кредиторів. Найкращим роком був 2023: 0,57 (хоча й вище нормативу).

Коефіцієнт фінансового ризику мав значення значно вище норми ($< 0,8$) у всі роки. Найкращий рік – 2023 (1,30). У 2024 ризик знову збільшується, отже, підприємство має високий рівень фінансового ризику через переважання позикових коштів.

Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів протягом 2021–2023 рр. системно зменшується. У 2024 спостерігаємо невелике зростання на +0,01. Це свідчить про те, що підприємство зменшує залежність від довгострокових кредитів, хоча у 2024 було незначне збільшення.

Щодо загальної забезпеченості зобов'язань виручкою, то аналіз показує у 2022 р. зростання, що свідчить про погіршення, у 2023 р. спостерігаємо суттєве зменшення (краще) а вже у 2024 відбулося зростання, але не до рівня 2021–2022. Таким чином, підприємство у 2023 р. значно покращило здатність покривати зобов'язання виручкою, але в 2024 ситуація погіршилась.

Показник забезпеченості поточних зобов'язань виручкою, рекомендацією для якого є зменшення, засвідчив про загальну тенденцію зниження у 2023, але зростання у 2024. Найкращим роком був 2023 р.

Таким чином, аналіз фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021–2024 роки показав, що як позитивні сторони, серед яких покращення всіх основних коефіцієнтів у 2023 році, стало зниження довгострокових зобов'язань, поліпшення забезпеченості зобов'язань у 2023 році, так і негативні тенденції у 2024 році, такі як: падіння фінансової стійкості, зростання фінансового ризику, збільшення залежності від позикових коштів, погіршення покриття зобов'язань виручкою.

Все зазначене вище дає підстави стверджувати, що підприємство має середній, нестабільний рівень фінансової стійкості. 2023 рік – найбільш фінансово стійкий, тоді як 2024 – погіршення більшості показників через зростання короткострокової заборгованості та зниження частки власного капіталу.

Аналіз фінансового стану не можна вважати повним без оцінки ділової активності за основними показниками. Проведемо його в таблиці 2.8.

Результати проведених розрахунків показують, що оборотність оборотних активів знизилась у 2022 р. на 0,2, що свідчить про «завантаженість» активів. У 2023-2024 рр. спостерігаємо суттєве прискорення оборотності. Зростання у 2024 р. до 3,24 означає підвищення ефективності використання оборотного капіталу.

Тривалість обороту оборотних активів змінювалася по роках від 165 до 198, 129 та 112 днів протягом 2021-2024 рр. відповідно. Значне скорочення відбулося на весь період – на 73 дні.

Оборотність виробничих запасів змінювалася з 18,7 у 2021 р. до 22,6 у 2022 р., до 20,6 у 2023 р. та до 19,26 у 2024 р. Тривалість обороту скоротилась з 19 до 18 днів. Можна констатувати максимальну ефективність (16 днів) у 2022 р. У 2023–2024 оборотність трохи погіршується (запаси зростають або повільніше реалізуються). Але загалом рівень високий, отже, операційні процеси ефективні та стабільні.

Таблиця 2.8

Аналіз ділової активності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2024 роки

Показник	2021	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення, +/-			
					2022-2021	2023-2022	2024-2023	2024-2021
Оборотність оборотних активів	2,0	1,8	2,83	3,24	-0,2	1,03	0,41	1,24
Тривалість одного обороту активів	185	198	129	112	13,0	-69	-17	-73
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,37	0,43	0,35	0,35	0,06	-0,08	0,00	-0,02
Оборотність виробничих запасів	18,7	22,6	20,66	19,26	3,9	-1,94	-1,4	0,56
Тривалість одного обороту виробничих запасів	19	16	17	18	-3	1	1	-1
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,3	2,6	3,28	3,87	-0,7	0,68	0,59	0,57
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості	110	139	111	94	29	-28	-17	-16
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	7,9	5,4	15,94	13,37	-2,5	10,54	-2,57	5,47
Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	46	67	22	27	21	-45	5	-19
Коефіцієнт обертання грошових коштів	97,93	477,88	118,35	199,58	379,95	-359,53	81,23	101,65
Тривалість одного обороту грошових коштів	3	0,8	3	1	-2,2	2,2	-2	-2
Оборотність усіх активів	1,97	1,84	2,24	2,42	-0,13	0,4	0,18	0,45
Тривалість одного обороту усіх активів	185	198	162	150	13	-36	-12	-35
Тривалість операційного циклу	129	155	128	113	26	-27	-15	-16
Тривалість фінансового циклу	83	88	106	-159	5	18	-265	-242
Коефіцієнт обертання власного капіталу	5,86	5,45	5,17	6,91	-0,41	-0,28	1,74	1,05
Період окупності власного капіталу	62	66	70	52	4	4	-18	-10
Коефіцієнт обертання інвестованого капіталу	2,69	2,86	2,92	3,70	0,17	0,06	0,78	1,01
Період окупності інвестованого капіталу	135	127	125	98	-8	-2	-27	-37
Коефіцієнт обертання робочого капіталу	9,01	7,26	6,64	12,79	-1,75	-0,62	6,15	3,78
Період окупності робочого капіталу	40	50	55	28	10	5	-27	-12

Показник оборотності дебіторської заборгованості мав значення коефіцієнтів 3,3 у 2021 р., 2,6 у 2022 р., 3,28 у 2-23 р та 3,87 у 2024 р. Період погашення: 110 → 139 → 111 → 94 дні. Отже, у 2022 р. спостерігаємо різке погіршення (до 139 днів), а у 2023–2024 рр. – значне поліпшення: до 94 днів і загалом покращення на 16 днів проти 2021 року. Це означає, що політика управління дебіторською заборгованістю стала ефективнішою.

Оборотність кредиторської заборгованості зазнала змін у 2023 р. – різке прискорення оплати постачальникам (22 дні). У 2024 відбулося зростання до 27 днів, але це все одно дуже швидкі розрахунки. Це означає, що підприємство погашає кредиторку швидше, ніж отримує оплату від дебіторів, що створює навантаження на ліквідність, але підвищує кредитоспроможність.

Коефіцієнт оборотності грошових коштів та показник тривалості одного обороту грошових коштів показав аномально швидку оборотність коштів (менше дня) у 2022 р., у 2023 – повернення до нормального рівня, а у 2024 – покращення до 1 дня. Підприємство ефективно управляє грошовими потоками, кошти практично не «зависають».

Оборотність усіх активів змінювалася в межах 2,24 - 2,42 у 2023–2024 рр. (після падіння в 2022). Тривалість одного обороту усіх активів спочатку зростала, а після 2023 року знизилась. У 2022 відбулося загальне уповільнення через зростання активів, а вже у 2023 і 2024 – суттєве прискорення, що вказує на підвищення фондоддачі, тобто, кожна гривня активів генерує більше доходу.

Операційний цикл показує скорочення на 16 днів у 2024 порівняно з 2021.

Фінансовий цикл є негативним у 2024 р., що означає, що постачальники фінансують операційну діяльність підприємства повністю і навіть більше. Це свідчить про високу стійкість з позиції ліквідності, але водночас може бути ризикованим, якщо постачальники змінять умови.

Оборотність власного капіталу знижувалась до 2023 р. (5,86 → 5,45 → 5,17 → 6,91), а у 2024 зазнала різкого зростання на 1,74 п.п., що свідчить про ефективнішу капіталовіддачу.

Щодо інвестованого капіталу, та аналіз свідчить про скорочення на 37 днів. Це означає, що підприємство покращило ефективність усіх вкладених ресурсів.

Оборотність робочого капіталу у 2021–2023 продемонструвала погіршення (зменшення оборотності), а у 2024 – різкий стрибок ефективності, скорочення періоду обороту на 27 днів. Робочий капітал у 2024 використовується дуже ефективно.

Таким чином, аналіз ділової активності підприємства показав, що найбільш позитивними змінами у 2024 році є: оборотність оборотних активів різко покращилася (3,24); дебіторська заборгованість погашається швидше (94 дні); робочий капітал працює вдвічі швидше; операційний цикл скоротився до 113 днів; фінансовий цикл став негативним, що означає повне фінансування діяльності кредиторкою; інвестований і власний капітал стали більш продуктивними.

Водночас, до негативних моментів можна віднести: зниження оборотності запасів порівняно з 2022; кредиторка у 2024 погашається повільніше, ніж у 2023; надто короткий фінансовий цикл може приховувати ризики залежності від постачальників.

Підприємство значно підвищило ефективність використання активів, пришвидшило усі види оборотності та скоротило операційний цикл, що свідчить про високу ділову активність. Разом з тим, є залежність від кредиторів, яка може створювати ризики у майбутньому.

Спираючись на аналіз фінансових результатів ТДВ «Яготинський маслозавод», надалі з'ясуємо, чи отримало підприємство прибуток чи понесло збитки в 2021–2024 рр. (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

**Аналіз фінансового результату ТДВ «Яготинський маслозавод»
за 2021–2024 рр.**

Стаття	Період, тис.грн				Абсолютне відхилення, тис.грн (+/-)				Відносне відх., %			
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2022– 2021	2023– 2022	2024– 2023	2024– 2021	2022/ 2021	2023/ 2022	2024/ 2023	2024/ 2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції та послуг, тис. грн	3 103 661	3 736 091	4 857 266	5 635 593	632 430	1 121 175	778 327	2 531 932	20,38	30,0	16,02	81,58
Собівартість реалізованої продукції та послуг, тис. грн	2 784 504	3 090 847	3 979 309	4 872 373	306 343	888 462	893 064	2 087 869	11,00	28,7	22,44	74,98
Адміністративні витрати, тис. грн	33 130	37 602	44 464	55 406	4 472	6 862	10 942	22 276	13,5	18,2	24,61	67,24
Витрати на збут, тис. грн	254 742	296 742	367 149	443 442	42 000	70 407	76 293	188 700	16,49	23,7	20,78	74,07
Інші операційні витрати	34 147	65 926	41 416	132 314	31 779	-24 510	90 898	98 170	93,1	-37,2	219,48	287,48
Фінансовий результат від операційної діяльності (збиток)	20 788	29 199	44 403	23 773	27 120	15 204	-20 626	21 695	1304,6	52,1	-46,45	1043,80
Інші фінансові доходи	1 512	1 745	1 836	8 971	233	91	7 135	7 459	15,4	5,21	388,62	493,32
Фінансові витрати	87 142	116 777	138 408	130 658	29 635	21 631	-7 750	43 516	34,0	1,5	-5,60	49,94
Фінансовий результат до оподаткування (збитки)	-63 319	177 841	308 855	117 388	241 160	131 014	-191 467	180 707	380,9	73,7	-62,00	285,39
Чистий прибуток	-	155 639	255 160	95 563	155 639	99 521	-159 597	95 563	100,0	63,9	-62,55	-
(збиток)	63 319	-	-	-	-63 319	-	-	-63 319	-	-100,0		

Виходячи з даних фінансової звітності та наших розрахунків, можна констатувати, що чистий дохід (виручка) щороку зростала. Загалом за чотири роки збільшення становило 2531932 тис. грн або 81,58%. Найсуттєвіший стрибок спостерігається у 2023 р. (30%), що свідчить про зростання обсягів виробництва, асортименту або підвищення цін.

Собівартість реалізованої продукції також має позитивну динаміку по роках: +11,0%, +28,7%, +22,4% у 2022-204 рр. За 4 роки приріст склав 74,98%. Отже, собівартість зростає пропорційно до виручки, але вищими темпами у 2024 (22,4% проти 16,02% по виручці), що впливає на прибутковість.

Адміністративні витрати показують зростання щороку. Найбільший приріст спостерігаємо у 2024 р. – +24,61%. При цьому, адміністративні витрати ростуть швидше, ніж виручка, а це – сигнал для оптимізації управлінських витрат.

Витрати на збут також демонструють зростання у всі роки, найбільше – у 2023 (23,7%). Таке зростання свідчить про розширення ринків збуту, але потребує контролю для збереження маржі.

Інші операційні витрати у 2022 р. зазнали різкого зростання (93,1%), у 2023 р. – падіння (-37,2%), а у 2024 р. – суттєве зростання на 219,48%. Тобто, 2024 рік характеризується аномальним ростом інших операційних витрат, що погіршило операційний результат.

Фінансовий результат від операційної діяльності різко покращився у 2022 р. на 1304,6% порівняно з 2021 р., у 2023 р. також спостерігаємо зростання на 52,1%, а у 2024 р. – падіння на 46,45%. Причиною суттєвого зниження операційного прибутку у 2024 р. є: зростання собівартості, зростання адміністративних витрат, різке збільшення інших операційних витрат.

Інші фінансові доходи мають зростаючу динаміку, особливо в 2024 р. (+388%).

Фінансові витрати зростали до 2023 р. та дещо знизились у 2024 р. до 130658 тис. грн або на 5,6%, що є позитивним явищем для підприємства.

Фінансовий результат до оподаткування значно покращився у 2022 і 2023 роках, але у 2024 р. відбулося падіння на 62%. Прибутковість зменшилась через зростання витрат.

Щодо чистого прибутку / збитку, спостерігаємо вихід із збитку (100% покращення) у 2022 р., зростання ще на 63,9% у 2023 р., далі, у 2024 р. відбулося падіння на 62,55%, але прибуток збережено. Таким чином, 2024 рік є прибутковим, але значно слабшим ніж 2022–2023. Причиною є різке зростання витрат.

Підсумовуючи зазначене вище щодо фінансових результатів підприємства, можна виділити сильні сторони: стабільне зростання виручки (+81,6% за 4 роки); 2022–2023 – період максимального прибутку; зростання фінансових доходів; зниження фінансових витрат у 2024.

Проблемними тенденціями 2024 року є: зростання собівартості швидше, ніж виручки; суттєве зростання адміністративних і збутових витрат; аномальне збільшення інших операційних витрат (+219%); скорочення операційного прибутку на 46%; падіння чистого прибутку до 95 млн грн.

Підприємство має високу динаміку продажів і здатне генерувати прибуток, але 2024 рік показав суттєве погіршення операційної ефективності через різке зростання витрат. Для стабілізації необхідно переглянути структуру собівартості та інші операційні витрати.

Далі оцінимо ефективність діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2020–2024 роках, використовуючи показники рентабельності (табл. 2.10).

З табл. 2.10 випливає, що рентабельність продукції за валовим прибутком зросла з 11,46 у 2021 р. до 15,66 у 2024 р. Пік прийшовся на 2023 р., коли значення показника становило 22,06, а у 2024 р. порівняно з 2023 р. відбулося зниження на 6,40 п.п.

Валовий прибуток зростав до 2023 року, але у 2024 р. відбулося значне зниження маржі через зростання собівартості. Проте рівень залишився вищим, ніж у 2021.

**Показники рентабельності ТДВ «Яготинський маслозавод»
за 2021-2024 рр.**

Показник	2021	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення, +/-			
					2022-2021	2023-2022	2024-2023	2024-2021
Рентабельність продукції за валовим прибутком	11,46	20,88	22,06	15,66	9,42	1,18	-6,4	4,2
Рентабельність операційної діяльності	0,76	9,26	11,36	4,85	7,69	3,00	-6,51	4,09
Валова рентабельність продажу (реалізації)	10,28	17,27	18,08	13,54	6,99	0,81	-4,54	3,26
Операційна рентабельність продажу	0,67	7,82	9,14	4,22	7,15	1,32	-4,92	3,55
Чиста рентабельність продажу (реалізації):	-2,04	4,17	5,25	1,70	6,21	1,08	-3,55	3,77
Рентабельність активів	-4,02	7,67	11,79	4,11	11,69	4,12	-7,68	8,13
Рентабельність власного капіталу	-11,96	26,02	27,14	11,71	37,99	1,12	-15,43	23,67
Рентабельність оборотних активів	-5,54	9,70	14,86	5,50	15,24	5,16	-9,36	11,04
Рентабельність виробництва (рентабельність основних засобів)	-15,18	39,85	99,23	40,26	55,03	59,38	-58,97	55,44
Рентабельність інвестованого капіталу	-8,15	18,27	15,33	6,26	26,42	-2,94	-9,07	14,41

Рентабельність операційної діяльності демонструє стрімке покращення операційної ефективності у 2022–2023 рр., а у 2024 – різке падіння через збільшення адміністративних, збутових та інших операційних витрат.

Валова рентабельність продажу з 2021 р. зросла до 2024 р. з 10,28% до 13,54%. Найбільше значення рентабельності підприємство мало у 2023 р. – 18,08%. Падіння відбулося у 2024 на 4,54%, отже, 2024 рік приніс звуження валової маржі внаслідок росту собівартості.

Операційна рентабельність продажу у 2024 році значно погіршилась, хоча рівень кращий, ніж у 2021. Причиною стало значне зростання операційних витрат.

Чиста рентабельність продажу спочатку зросла у 2022 р. на 6,21% порівняно з 2021 р., далі відбулося зростання на 1,08%, а у 2024 р. – падіння на 3,55%. Підприємство вийшло з збитковості у 2022 р., проте у 2024 р. відбулося падіння чистої рентабельності майже втричі через зниження чистого прибутку.

Рентабельність активів (ROA) з 2021 р. до 2024 р. знизилась з 4,02% до 4,11%. У 2023 р. спостерігаємо найкраще значення показника – 11,79%, а у 2024 р. відбулося зниження на 7,68%. Отже, 2023 рік характеризується максимальною віддачею активів, а 2024 рік – зниженням ефективності використання активів у 2,8 рази.

Рентабельність власного капіталу (ROE) погіршується через падіння чистого прибутку, але все ще залишається позитивним та достатнім. На довгій дистанції підприємство стало прибутковим.

Щодо рентабельності оборотних активів, то у 2023 р. оборотні активи приносили найвищий прибуток., а у 2024 р. ефективність різко впала через підвищення витрат при помірному зростанні виручки.

Рентабельність виробництва (основних засобів) загалом покращилась з – 15,18% у 2021 р. до 40,26% у 2024 р. Пік припав на 2023 р. – 99,23%, тобто, 2023 рік був надзвичайно ефективним щодо використання основних засобів. Проте 2024 рік показав значне погіршення, хоча показник лишився позитивним і високим (40%).

Аналіз рентабельності інвестованого капіталу показав, що після високих значень у 2022–2023 рр. відбулося значне зниження ефективності інвестицій.

На основі проведеного аналізу рентабельності можна зробити висновок, що на підприємстві є позитивні зміни за 2021–2024 рр., а саме: підприємство вийшло з збитковості (2021 → 2022); 2022–2023 рр. – період пікової рентабельності за всіма показниками. Більшість рентабельних коефіцієнтів у 2024 вищі, ніж у 2021.

Водночас, не можна не звернути увагу на негативні тенденції: 2024 рік демонструє падіння рентабельності за всіма видами (валова, операційна, чиста, ROA, ROE, рентабельність активів і капіталу). Основною причиною є зростання собівартості, адміністративних і збутових витрат, інших операційних витрат (+219%).

Таким чином, для ТДВ «Яготинський маслозавод» 2023 рік був найуспішнішим, а 2024 – роком різкого зниження рентабельності, хоча підприємство залишилося прибутковим. Ефективність використання ресурсів знизилася практично по всіх напрямках.

2.3. Аналіз платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Аналіз фінансового стану підприємства розпочнемо з аналізу ліквідності та подаймо наші розрахунки коефіцієнтів ліквідності в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Аналіз коефіцієнтів ліквідності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021–2024 роки

Показник	Нормативне значення	2021	2022	2023	2024	Абсолютне відхилення. +/-			
						2022-2021	2023-2022	2024-2023	2024-2021
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,5-2	1,43	1,47	1,74	1,34	0,04	0,27	0,27	0,31
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,8-1,0	1,22	1,32	0,91	1,14	0,10	-0,41	0,23	-0,08
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,04	0,01	0,04	0,02	-0,03	0,03	-0,02	-0,02

За проведеними нами розрахунками коефіцієнтів ліквідності ТДВ «Яготинський маслозавод» в таблиці 2.11 можна побачити, що коефіцієнт загальної ліквідності, норма якого 1,5–2, коливався в межах 1,34-1,74. У 2021–

2022 рр. підприємство мало недостатню загальну ліквідність ($<1,5$). У 2023 р. ліквідність відповідає нормативу, показник близький до 1,5–2, а у 2024 р. спостерігаємо зниження до 1,34, що свідчить про ризик нестачі поточних активів для покриття зобов'язань.

Коефіцієнт швидкої ліквідності (норма 0,8–1,0) у 2021–2022 рр. перевищував норму, що свідчить про високу швидку ліквідність. У 2023 р. бачимо різке зниження до 0,91, що майже відповідає нижній межі нормативу, а у 2024 р. – покращення до 1,14, перевищення норми, що говорить про збільшення швидких ліквідних ресурсів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у всі роки значно нижчий за норматив (0,2–0,35). Це означає, що реальна кількість грошових коштів на покриття поточних зобов'язань дуже обмежена, і підприємство залежить від оборотних активів для погашення боргів. У 2022 році відбулося мінімальне значення – лише 0,01, що створює високий ризик ліквідності.

Таким чином, аналіз ліквідності засвідчив, що загальна ліквідність: нестійка, у 2024 році знизилась нижче норми. Швидка ліквідність демонструє коливання, але 2024 рік показав покращення. Абсолютна ліквідність: критично низька протягом усіх років, що свідчить про обмежену наявність готівки та потребу у короткострокових ресурсах.

Враховуючи викладене вище, можна зробити висновок, що основна проблема підприємства – це недостатній обсяг грошових коштів для покриття поточних зобов'язань, що може створювати ризики при непередбачених витратах або затримках у виручці.

Далі проаналізуємо ліквідність балансу, шляхом зіставлення статей активу та пасиву (таблиці 2.12 і 2.13). Абсолютна ліквідність балансу підтверджується за умови дотримання наступних вимог [26, с. 167]:

$$A1 \geq P1; A2 \geq P2; A3 \geq P3; A4 \leq P4,$$

де $A1$ – найліквідніші активи – суми грошових коштів рахунках;

$A2$ – активи, що швидко реалізуються – поточна дебіторська заборгованість та інші оборотні активи;

A3 – активи, що повільно реалізуються – запаси;

A4 – активи, що важко реалізуються – необоротні активи;

П1 – найтерміновіші зобов'язання – поточна кредиторська заборгованість;

П2 – короткострокові пасиви – короткострокові кредити банків;

П3 – довготермінові пасиви – довгострокові кредити банків та інші довгострокові зобов'язання;

П4 – постійні пасиви – власний капітал.

Проведені нами розрахунки в табл. 2.12 і табл. 2.13 дають підстави зробити наступні висновки. Під час аналізу ліквідності та покриття зобов'язань і порівняння найбільш ліквідних активів (A1) з негайними пасивами (П1) з'ясувалося, що у 2021 р. лише 7,5% негайних зобов'язань покрито грошима та еквівалентами, у 2022 р. мало місце критичне падіння ($7\ 818 / 810\ 836 \approx 0,01$), у 2023 р. відбулося трохи покращення ($41\ 043 / 461\ 101 \approx 0,089$), а у 2024 – знову дуже низьке покриття ($28\ 237 / 755\ 369 \approx 0,037$). Це свідчить про те, що підприємство має недостатню готівкову ліквідність для покриття негайних зобов'язань.

Порівняння швидко реалізовуваних активів (A2) з короткостроковими пасивами (П2) засвідчило хороше покриття у 2021 р. ($944\ 692 / 378\ 396 \approx 2,5$), перевищення потреби у 2022 р. ($1\ 431\ 647 / 366\ 248 \approx 3,91$), задовільне покриття у 2023 р. ($1\ 481\ 307 / 523\ 968 \approx 2,83$) та покриття короткострокових зобов'язань більш ніж у 2,5 рази у 2024 р. ($1\ 454\ 546 / 541\ 218 \approx 2,69$).

Отже, короткострокові зобов'язання покриті швидко реалізовуваними активами, ризик дефолту мінімальний.

Таблиця 2.12

Показники ліквідності балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021–2024 рр., тис. грн

Актив	Сума тис. грн.				Пасив	Сума тис. грн.			
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.		2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
1. Найбільш ліквідні активи (А1)	31 692	7 818	41043	28237	1. Негайні пасиви (П1)	419 249	810 836	461101	755369
2. Активи, що швидко реалізуються (А2)	944 692	1431647	1481307	1454546	2. Короткострокові пасиви (П2)	378 396	366 248	523968	541218
3. Активи, що реалізуються повільно (А3)	165 657	165 465	194757	25303	3. Довгострокові пасиви (П3)	247 574	253 895	239316	215351
4. Активи, що важко реалізуються (А4)	432 579	424 089	447473	590637	4. Постійні пасиви (П4)	529 401	598 040	940195	815758

Таблиця 2.13

Дотримання умов ліквідності балансу ТДВ «Яготинський маслозавод»

Норматив	2021	2022	2023	2024
A1>П1	Не виконується	Не виконується	Не виконується	Не виконується
A2>П2	Виконується	Виконується	Виконується	Не виконується
A3>П3	Не виконується	Не виконується	Не виконується	Не виконується
A4<П4	Виконується	Виконується	Виконується	Виконується

Співставлення повільно реалізовуваних (А3) та важко реалізовуваних (А4) активів у з довгостроковими та постійним пасивами (П3 + П4) показало, що у 2021 р. воно було менше 1, тобто частково покривають довгострокові зобов'язання: $(165\ 657 + 432\ 579) / (247\ 574 + 529\ 401) \approx 597\ 236 / 776\ 975 \approx 0,77$. У 2022 р. відбулося зниження покриття: $(165\ 465 + 424\ 089) / (253\ 895 + 598\ 040) \approx 589\ 554 / 851\ 935 \approx 0,69$. У 2023р. покриття падає: $(194\ 757 + 447\ 473) / (239\ 316 + 940\ 195) \approx 642\ 230 / 1\ 179\ 511 \approx 0,54$. А у 2024 покриття трохи покращено, але все ще нижче 1: $(25\ 303 + 590\ 637) / (215\ 351 + 815\ 758) \approx 615\ 940 / 1\ 031\ 109 \approx 0,60$.

Таким чином, довгострокові зобов'язання не повністю покриті довгостроковими активами, що свідчить про середній рівень фінансової стійкості.

Проведений аналіз ліквідності балансу показав, що підприємство має достатньо швидко реалізовуваних активів для покриття короткострокових пасивів, але негайні зобов'язання майже не покриті готівкою. Довгострокові зобов'язання покриваються лише частково активами, що реалізуються повільно та важко. Фінансова стійкість підприємства нестійка, критичним є низький рівень ліквідності за готівкою та негайними пасивами.

Для покращення становища підприємству рекомендується нарощувати грошові кошти, оптимізувати структуру активів, підвищити ліквідність та контролювати рівень довгострокових зобов'язань.

Аналіз дотримання умов ліквідності балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» засвідчив, що умова $A1 > П1$ не виконується у 2021–2024 рр. Це означає, що підприємство не має достатньо готівки та еквівалентів, щоб покрити негайні зобов'язання. Це свідчить про високий ризик дефолту за короткостроковими платежами, особливо за невідкладними зобов'язаннями.

Норма $A2 > П2$ виконується у 2021–2023 рр., але не виконується у 2024 р., тобто, у більшості років підприємство могло покрити короткострокові пасиви швидко реалізованими активами. У 2024 році покриття зменшилось, що свідчить про тимчасове погіршення ліквідності.

Норма $A3 > П3$ не виконується у всі роки, тобто, довгострокові зобов'язання не покриваються повільно реалізовуваними активами, що може створювати ризик нестачі фінансових ресурсів для погашення боргів у строк.

Норма: $A4 < П4$ дотримується у всі роки, тобто структура пасивів адекватна важко реалізовуваним активам. Ризику надмірної залежності від низьколіквідних активів немає.

Отже, підприємство не дотримується критично важливих норм ліквідності щодо готівки та негайних пасивів ($A1 > П1$). Покриття короткострокових пасивів швидко реалізовуваними активами погіршилось у 2024 році. Довгострокові зобов'язання не забезпечені відповідними активами ($A3 > П3$). Виконання умов щодо $A4 < П4$ позитивно, що підтримує структурну фінансову стабільність.

ТДВ «Яготинський маслозавод» можна рекомендувати нарощувати ліквідні активи для покриття негайних зобов'язань, контролювати темпи зростання короткострокових пасивів, особливо у 2024 р., планувати фінансування довгострокових зобов'язань через ліквідні або швидко реалізовані активи.

Висновки до розділу 2

Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» є одним із провідних підприємств молочної промисловості України. ТДВ «Яготинський маслозавод» входить до складу групи компаній «Молочний альянс» і оснащене сучасними виробничими потужностями з передовим обладнанням та технологіями, що дозволяє гарантувати високу якість продукції та відповідати стандартам безпеки та якості.

У 2024 році середня чисельність працівників Товариства складала 962 чоловіка.

На формування доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» значний вплив мають окремі групи продукції. Аналіз динаміки доходів від реалізації цих

товарів показав, що споживач переходить до більш оброблених/бренданих продуктів (йогурти, творожні десерти, масло), відходячи від простих базових позицій (молоко, дитяче харчування). Загалом дохід підприємства суттєво виріс – на 81,5% за 4 роки. Кисломолочна продукція стала ключовим драйвером зростання (+754 млн грн). Сегменти «Масло» та «Сирно-творожна продукція» також демонструють стабільне зростання. Дитяче харчування та вершки втрачають позиції – падіння доходу у 2024 р.

Аналіз активу балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» показав, що підприємство активно інвестує в основні засоби. Це свідчить про оновлення виробництва та можливе розширення потужностей. Оборотні активи зросли швидше, ніж необоротні (52% проти 36%). Структура активів стала більш «гнучкою», але й більш ризиковою. Значно збільшилася дебіторська заборгованість. Це може свідчити як про зростання продажів, так і про потенційні проблеми з погашенням. Запаси істотно збільшилися (+52%). Підприємство збільшує виробництво або тримає великі складські залишки. Грошові кошти нестабільні. Коливання можуть вказувати на нерівномірність потоків та залежність від сезонності чи інвестиційних циклів.

Загальна структура активів покращилась – загальний баланс зріс на 47,83%. Підприємство розвивається та нарощує масштаби діяльності. Можна стверджувати, що в структурі майна ТДВ «Яготинський маслозавод» переважають оборотні активи.

Аналіз динаміки показників майнового стану засвідчив, що чисті активи зростали до 2023 року, але в 2024 р. відбулося значне зниження. Основні засоби не оновлювались майже 3 роки, через що рівні зносу і придатності застигли на середньо-критичних значеннях. Нематеріальні активи сильно зношені (90%) і майже не оновлюються. 2024 рік став переломним, оскільки підприємство різко збільшило коефіцієнт оновлення. Коефіцієнт вибуття свідчить про відсутність «очищення» активів, що може бути ризиком при їх реальному фізичному стані.

Аналіз структури та динаміки джерел фінансування дає змогу констатувати, що фінансова стійкість покращується завдяки зростанню власного капіталу. Основний фактор – нерозподілений прибуток. Підприємство відмовилося від довгострокових кредитів. Короткострокові зобов'язання різко зросли (+62%), що підвищує залежність від оборотного фінансування. Значно збільшилась заборгованість перед учасниками (+220 млн). Зросла кредиторська заборгованість постачальникам (+64%). Це може свідчити про розширення виробництва або про дефіцит обігових коштів. Активи та капітал компанії суттєво зросли (+47,83% за 4 роки), значить, підприємство розширюється.

Загальна оцінка фінансової структури свідчить, що підприємство має задовільну, але дещо ризикову структуру капіталу: у 2024 році фінансова стійкість погіршилася, зросла залежність від короткострокових джерел (кредити та кредиторська заборгованість), проте зменшення довгострокових боргів та збереження значної частки власного капіталу (35%) – це позитивні фактори.

Аналіз фінансового стану показав, що для ТДВ «Яготинський маслозавод» 2023 рік був найуспішнішим, а 2024 – роком різкого зниження рентабельності, хоча підприємство залишилося прибутковим. Ефективність використання ресурсів знизилася практично по всіх напрямках.

Щодо фінансових результатів підприємства, можна виділити сильні сторони: стабільне зростання виручки (+81,6% за 4 роки); 2022–2023 – період максимального прибутку; зростання фінансових доходів; зниження фінансових витрат у 2024.

Проблемними тенденціями 2024 року є: зростання собівартості швидше, ніж виручки; суттєве зростання адміністративних і збутових витрат; аномальне збільшення інших операційних витрат (+219%); скорочення операційного прибутку на 46%; падіння чистого прибутку до 95 млн грн.

Аналіз фінансової стійкості показав, що підприємство має середній, нестабільний рівень фінансової стійкості. 2023 рік – найбільш фінансово

стійкий, тоді як 2024 – погіршення більшості показників через зростання короткострокової заборгованості та зниження частки власного капіталу.

Аналіз ліквідності засвідчив, що загальна ліквідність: нестійка, у 2024 році знизилась нижче норми. Швидка ліквідність демонструє коливання, але 2024 рік показав покращення. Абсолютна ліквідність: критично низька протягом усіх років, що свідчить про обмежену наявність готівки та потребу у короткострокових ресурсах.

Проведений аналіз ліквідності балансу показав, що підприємство має достатньо швидко реалізовуваних активів для покриття короткострокових пасивів, але негайні зобов'язання майже не покриті готівкою. Довгострокові зобов'язання покриваються лише частково активами, що реалізуються повільно та важко.

Аналіз дотримання умов ліквідності балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» засвідчив, що умова $A1 > П1$ не виконується у 2021–2024 рр. Це означає, що підприємство не має достатньо готівки та еквівалентів, щоб покрити негайні зобов'язання. Це свідчить про високий ризик дефолту за короткостроковими платежами, особливо за невідкладними зобов'язаннями.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Загальні підходи до вдосконалення системи управління платоспроможністю підприємства

Платоспроможність суб'єкта господарювання є мірою фінансового здоров'я підприємства, що вказує на стійкість та структурну цілісність. У західних джерелах говорять про фінансову платоспроможність [27]. Фінансова платоспроможність визначається як здатність суб'єкта господарювання виконувати свої довгострокові фінансові зобов'язання.

Фінансова платоспроможність є кінцевим показником здатності суб'єкта господарювання вижити та процвітати в довгостроковій перспективі. Це основоположне поняття, яке визначає, чи зможе бізнес, уряд чи окрема особа виконувати всі поточні фінансові зобов'язання в майбутньому. Розуміння цього показника стабільності є важливим для будь-якої зацікавленої сторони, яка оцінює ризики та потенційні прибутки.

Оцінка платоспроможності надає цінну інформацію інвесторам, які розглядають можливість залучення капіталу, та власникам бізнесу, які керують структурами корпоративної відповідальності. Довгострокове фінансове планування, будь то особистий пенсійний портфель чи значне розширення компанії, безпосередньо залежить від підтримки платоспроможної позиції. Ця стабільність гарантує, що суб'єкт господарювання може продовжувати діяльність необмежений час, не стикаючись із примусовою ліквідацією.

Протилежною умовою є неплатоспроможність, яка виникає, коли загальна сума зобов'язань суб'єкта господарювання перевищує справедливую ринкову вартість його загальних активів. Неплатоспроможний суб'єкт

господарювання не може гарантувати, що він зможе розрахуватися з усіма своїми кредиторами, якщо буде змушений ліквідувати його. Такий стан неплатоспроможності часто призводить до судових проваджень, таких як подання заяви про банкрутство.

Приміром, у 2025 році Господарський суд Дніпропетровської області визнав банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕНЕРГОТРЕЙДИНГ» і визнав грошові вимоги Товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОЕКТБУД ІНВЕСТ» в сумі 102280 грн (судовий збір за подання заяви, авансування винагороди арбітражному керуючому) – 1 черга задоволення вимог кредиторів, 113532434 грн (основна заборгованість) – 4 черга задоволення вимог кредиторів [28]. Введено мораторій на задоволення вимог кредиторів (зупинення виконання боржником грошових зобов'язань і зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), строк виконання яких настав до дня введення мораторію, і припинення заходів, спрямованих на забезпечення виконання цих зобов'язань та зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), застосованих до дня введення мораторію, згідно зі ст.41 Кодексу України з процедур банкрутства.

Основні показники для вимірювання платоспроможності. Аналітики-фінансисти використовують специфічні фінансові коефіцієнти для кількісної оцінки та оцінки платоспроможності суб'єкта господарювання, зосереджуючись на його довгостроковій борговій спроможності. Ці коефіцієнти вимірюють, наскільки боргом можна керувати відносно власного капіталу та доходів, що генеруються суб'єктом господарювання. Коефіцієнт співвідношення боргу до власного капіталу широко використовується, розраховується шляхом ділення загальних зобов'язань на загальний власний капітал акціонерів.

Високий коефіцієнт співвідношення боргу до власного капіталу, такий як 3:1, вказує на те, що кредитори надали втричі більше капіталу, ніж власники, що сигналізує про вищий ризик. І навпаки, низький коефіцієнт,

можливо, 0,5:1, свідчить про те, що бізнес значною мірою залежить від інвестицій власника, а не від позикових коштів, що свідчить про більшу структурну стабільність.

Коефіцієнт співвідношення боргу до активів вимірює частку активів компанії, що фінансуються за рахунок боргу, розраховуючи її шляхом ділення загальних зобов'язань на загальні активи. Коефіцієнт 40% означає, що 40 центів з кожного долара активів було профінансовано за рахунок зовнішніх запозичень. Кредитори зазвичай віддають перевагу нижчому коефіцієнту боргу до активів, часто нижче 0,5, оскільки він демонструє більший запас активів, що фінансуються власниками, для покриття боргів у період спаду.

Ще одним важливим показником є коефіцієнт покриття відсотків, який зосереджений на здатності здійснювати щорічні відсоткові платежі з операційного доходу. Цей коефіцієнт розраховується шляхом ділення прибутку до виплати відсотків та податків (ЕВІТ) на річні відсоткові витрати. Падіння коефіцієнта нижче 1,5 часто викликає серйозні занепокоєння у кредиторів, оскільки незначне зниження операційної діяльності може призвести до дефолту за відсотковими платежами. Ці коефіцієнти дають повне уявлення про довгострокову стійкість боргу та загальний задіяний фінансовий леверидж.

Покращення довгострокової платоспроможності вимагає зосередження на скороченні зобов'язань та підвищенні вартості або ефективності активів. Зменшення зобов'язань досягається шляхом агресивного погашення основної суми непогашеного боргу, особливо за інструментами з високими процентними ставками. Суб'єкти господарювання також можуть здійснювати стратегічне рефінансування боргу, щоб забезпечити нижчі процентні ставки та продовжити терміни платежу.

Збільшення вартості активів часто передбачає максимізацію нерозподіленого прибутку, який являє собою прибуток, реінвестований назад у бізнес, а не розподілений як дивіденди. Нерозподілений прибуток

безпосередньо збільшує власний капітал акціонерів, що знижує коефіцієнт заборгованості до власного капіталу. Інша стратегія передбачає позбавлення від непрацюючих активів, перетворення застою капіталу в готівку, яку можна використовувати для погашення боргу.

Забезпечення стабільної платоспроможності є ключовою умовою фінансової стійкості підприємства та запорукою його безперебійної операційної діяльності. Для ТДВ «Яготинський маслозавод», яке працює в умовах високої конкуренції на ринку молочної продукції та залежить від сезонності постачання сировини, проблема ефективного управління ліквідністю набуває особливої актуальності. Як ми вже показали, платоспроможність підприємства формується під впливом:

- структури оборотних активів;
- політики управління запасами та дебіторською заборгованістю;
- збалансованості грошових потоків;
- рівня кредитного навантаження;
- ефективності виробничих та збутових процесів.

Таким чином, вдосконалення управління платоспроможністю має здійснюватися комплексно, одночасно в операційній, фінансовій та інвестиційній сферах.

Удосконалення структури оборотних активів та оптимізація ліквідності. Перш за все, можна рекомендувати здійснити оптимізацію запасів сировини та готової продукції. Для молокопереробних підприємств характерним є високий рівень запасів, що потребують постійної ротації та значних витрат на зберігання. Тому доцільно впровадити:

- систему нормування запасів за методикою ABC/XYZ-аналізу,
- автоматизовану систему планування потреб у сировині (MRP-підхід),
- оптимізацію складських запасів готової продукції шляхом прогнозування попиту.

Очікуваний ефект – прискорення оборотності активів, зменшення потреби в обіговому капіталі, підвищення коефіцієнтів ліквідності.

Наступна порада – підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю. Дебіторська заборгованість формує приховане вилучення коштів з обороту. Для її зменшення пропонується:

- встановлення кредитних лімітів для контрагентів;
- введення штрафних санкцій за прострочення платежів;
- застосування знижок за швидку оплату;
- використання факторингу при роботі з торговельними мережами.

Такі заходи дають змогу скоротити період інкасації дебіторської заборгованості та покращити показники поточної платоспроможності.

Також доцільно здійснити раціоналізацію структури грошових коштів. Доцільним є формування оптимального залишку коштів на поточних рахунках і розміщення тимчасово вільних коштів на короткострокових депозитах для отримання додаткових фінансових доходів.

Удосконалення політики управління грошовими потоками є важливою, оскільки стабільність грошових потоків є базою поточної та перспективної платоспроможності підприємства. Для підвищення прогнозованості та керованості Cash-flow доцільно впровадити:

- 1) Бюджетування руху грошових коштів (Cash-flow budgeting). Сюди входить: складання щомісячних бюджетів надходжень і витрат; визначення можливих касових розривів; розробка механізмів їх покриття.
- 2) Оптимізація графіку платежів. Раціоналізація календаря платежів дозволить уникнути пікових навантажень на ліквідність.
- 3) Використання факторингових та овердрафтових продуктів банків. Це забезпечить підприємству швидкий доступ до грошових ресурсів без значних заставних вимог і тривалих погоджень.
- 4) Автоматизація управління грошовими потоками. Використання ERP-систем (SAP, BAS ERP, 1C) дає можливість: прогнозувати надходження та платежі в режимі реального часу; контролювати виконання фінансової дисципліни; швидко реагувати на відхилення у ліквідності.

Крім того, підприємству доцільно удосконалити політику управління кредиторською заборгованістю та кредитним навантаженням. Для ТДВ «Яготинський маслозавод» значну частку у зобов'язаннях займають розрахунки з постачальниками молока, тари, енергоносіїв. Ефективне управління кредиторською заборгованістю передбачає: переговори щодо продовження термінів оплати без штрафних санкцій; переходи на регулярні графіки постачання, узгоджені з виробничим циклом; використання банківських гарантій, що дозволяють отримати відстрочки платежів; рефінансування дорогих кредитів на більш вигідних умовах. Зменшення фінансового навантаження дозволить скоротити витрати на відсотки та покращити показники абсолютної й поточної ліквідності.

Удосконалення управління ліквідністю неможливе без підвищення результативності операційної діяльності. З метою підвищення операційної ефективності як основи довгострокової платоспроможності пропонується:

- 1) Зниження собівартості продукції за рахунок: модернізації обладнання; впровадження енергоощадних технологій (маслозаводи є енергоємними); оптимізації витрат на логістику; підвищення виходу готової продукції зі сировини.
- 2) Підвищення продуктивності праці. Шляхом автоматизації виробничих процесів, удосконалення системи мотивації персоналу та підвищення кваліфікації працівників.
- 3) Зменшення втрат та браку. Впровадження системи контролю якості (НАССР, ISO 22000) мінімізує технологічні втрати та покращує фінансові результати.

Стратегічними напрямками забезпечення стабільної платоспроможності та довготривалими напрямками покращення фінансового стану є:

- диверсифікація ринків збуту та розширення експортних поставок;
- розвиток сегментів з високою рентабельністю (йогурти, безлактозна продукція, преміум-масло);
- розширення власної торгової мережі;

- залучення інвестицій у модернізацію виробництва;
- впровадження системи управління фінансовими ризиками (ринкові, кредитні, валютні).

3.2. Шляхи підвищення платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Обґрунтуємо необхідність підвищення платоспроможності підприємства. Результати Розділу 2 аналізу платоспроможності та фінансової стійкості ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021–2024 рр. свідчать, що попри нормативну відповідність показників платоспроможності, і зростання обсягів реалізації та активів, у 2024 році відбулося погіршення ключових показників платоспроможності, а саме:

- зростання частки поточних зобов'язань до 55,7%;
- зниження коефіцієнта фінансової стійкості до 0,54;
- зростання фінансового ризику до 1,85;
- збільшення дебіторської заборгованості (+247,1 млн грн);
- погіршення операційної рентабельності та чистого прибутку.

Це свідчить про необхідність активного управління ліквідністю, оборотним капіталом і структурою зобов'язань.

З метою підвищення платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод» ми пропонуємо відповідні заходи.

Захід 1 – оптимізація дебіторської заборгованості та прискорення її оборотності. За даними підприємства у 2024 році: дебіторська заборгованість за продукцію становила 672 218 тис. грн; період її погашення – 94 дні. Для підприємств харчової промисловості нормативний період інкасації – 60–75 днів. Отже, існує резерв скорочення мінімум на 19 днів.

Можна запропонувати наступні дії:

- запровадження диференційованої кредитної політики для контрагентів;

- система знижок за дострокову оплату (1–2%);
- жорсткі ліміти кредитування для ризикових покупців;
- частковий факторинг для великих оптових клієнтів.

Виконаємо розрахунки запропонованого ефекту. Середньоденна виручка у 2024 р.:

$$5\,635\,593 / 365 = 15\,440 \text{ тис. грн}$$

Скорочення обороту дебіторської заборгованості на 19 днів дасть:

$$15\,440 \times 19 = 293\,360 \text{ тис. грн.}$$

Отже, підприємство може вивільнити близько 293,4 млн грн оборотних коштів, що безпосередньо підвищить поточну платоспроможність і дозволить зменшити короткострокові кредити, своєчасно розраховуватись із постачальниками.

Захід 2 - оптимізація обсягу запасів і зменшення «заморожених» коштів. У 2024 році запаси становили 253 031 тис. грн, що на 52,7% більше, ніж у 2021 р. Водночас оборотність запасів погіршилась порівняно з 2022 роком. З цих позицій доцільно було б:

- впровадження ABC–XYZ аналізу;
- зменшення страхових запасів по низьколіквідних позиціях;
- більш точне планування закупівель сировини.

Розрахунок ефекту. Навіть зменшення запасів на 10% дасть:

$$253\,031 \times 10\% = 25\,303 \text{ тис. грн}$$

Вивільнення понад 25 млн грн дозволить збільшити залишок грошових коштів; підвищити коефіцієнт абсолютної ліквідності; зменшити потребу в короткострокових кредитах.

Захід 3 – реструктуризація короткострокових зобов'язань. За даними у 2024 році підприємств мало:

- короткострокові кредити банків – 494768 тис. грн;
- поточні зобов'язання – 1 296587 тис. грн;
- довгострокові кредити – 0 грн.

На нашу думку, структура боргу є надмірно короткостроковою, що негативно впливає на платоспроможність.

Можна запропонувати наступні дії для вирішення питання:

- конверсія 20% короткострокових кредитів у довгострокові;
- залучення інвестиційного кредиту на модернізацію;
- пролонгація розрахунків із постачальниками.

Розрахунок ефекту показує таке:

$$494\,768 \times 20\% = 98\,954 \text{ тис. грн}$$

Переведення цієї суми в довгострокові зобов'язання зменшить тиск на ліквідність, покращить коефіцієнт поточної платоспроможності, знизить фінансовий ризик.

Захід 4 – скорочення інших операційних витрат. У 2024 році інші операційні витрати зросли на 219% і становили 132314 тис. грн – це ключовий фактор падіння прибутку. Можна запропонувати такі дії:

- аудит інших операційних витрат;
- контроль витрат, штрафів, списань;
- оптимізація енергоспоживання та логістики.

Розрахунок ефекту за умов скорочення хоча б на 15% дає:

$$132314 \times 15\% = 19\,847 \text{ тис. грн}$$

Це напряму збільшить операційний прибуток, підвищить чисту рентабельність, покращить самофінансування.

Визначимо загальний ефект від запропонованих заходів і систематизуємо результат в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

**Загальний ефект від запропонованих заходів для ТДВ «Яготинський
маслозавод»**

Джерело покращення	Сума, тис. грн
Прискорення інкасації дебіторки	293 360
Оптимізація запасів	25 303
Реструктуризація боргу	98 954
Скорочення витрат	19 847
Загальний потенційний ефект	437 464

Таким чином, понад 437 млн грн — це реальний резерв підвищення платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод» без зниження обсягів виробництва.

3.3. Оцінка впливу запропонованих заходів на платоспроможність підприємства

Для оцінки ефективності і доцільності запропонованих заходів необхідно порівняти показники «до заходів» і «після заходів». Вихідні дані (2024 рік, «до заходів») ключові показники балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» (тис. грн) були наступними (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Ключові показники балансу «до заходів»

Показник	Значення (тис грн)
Оборотні активи	1 564 885
Грошові кошти	82 269
Дебіторська заборгованість	672 218
Запаси	253 031
Поточні зобов'язання	1 296 587
Короткострокові кредити	494 768

Після впровадження заходів коригування показників будуть наступними. По-перше, будуть зміни в оборотних активах – вивільнення коштів:

- з дебіторської заборгованості: 293 360 тис. грн,
- із запасів: 25 303 тис. грн.

Вважаємо, що ці кошти перетворюються на грошові. Відповідно, нові показники стануть такими (таблиця 3.3)

Таблиця 3.3

Ключові показники балансу «після заходів»

Показник	Було (до)	Стало (після)
Грошові кошти	82 269	400 932
Дебіторська заборгованість	672 218	378 858
Запаси	253 031	227 728
Оборотні активи	1 564 885	1 564 885

Структура активів покращується, загальна сума не змінюється.

Зміни в зобов'язаннях - 20% короткострокових кредитів переводиться у довгострокові:

$$494\,768 \times 20\% = 98\,954 \text{ тис. грн}$$

Поточні зобов'язання після заходів:

$$1\,296\,587 - 98\,954 = 1\,197\,633 \text{ тис. грн}$$

Розрахуємо коефіцієнти платоспроможності. Коефіцієнт поточної ліквідності визначається як відношення активів до зобов'язань. До заходів цей показник буде рівним :

$$1\,564\,885 / 1\,296\,587 = 1,21$$

Після заходів співвідношення зміниться і стане :

$$1\,564\,885 / 1\,197\,633 = 1,31$$

Отже, бачимо, що має місце наближення до нормативу (1,5–2,0).

Розглянемо коефіцієнт швидкої ліквідності, що визначається як (Оборотні активи – Запаси) / Поточні зобов'язання. До заходів цей показник знаходиться відповідно:

$$(1\,564\,885 - 253\,031) / 1\,296\,587 = 1,01$$

Після заходів співвідношення зміниться:

$$(1\,564\,885 - 227\,728) / 1\,197\,633 = 1,12$$

Отже, показник покращиться і величина буде перевищувати норматив ≥ 1 .

Коефіцієнт абсолютної ліквідності дорівнює відношенню величини грошових коштів на поточні зобов'язання. До заходів цей показник знаходиться відповідно:

$$82\,269 / 1\,296\,587 = 0,06.$$

Після заходів показник зміниться:

$$400\,932 / 1\,197\,633 = 0,33$$

Отже, знову маємо суттєве перевищення нормативу (0,2–0,3).

Сформуємо порівняльну таблицю результатів «до / після» (таблиця 3.4).

**Порівняльна таблиця показників платоспроможності як результатів
запроваджених заходів для ТДВ «Яготинський маслозавод»**

Показник	Норматив	До заходів	Після заходів
Поточна ліквідність	1,5–2,0	1,21	1,31
Швидка ліквідність	$\geq 1,0$	1,01	1,12
Абсолютна ліквідність	0,2–0,3	0,06	0,33

Висновки до розділу 3

У третьому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовано напрями вдосконалення управління платоспроможністю підприємства та розроблено комплекс практичних заходів щодо її підвищення на прикладі ТДВ «Яготинський маслозавод».

Обґрунтовано, що вдосконалення управління платоспроможністю має здійснюватися системно та охоплювати оптимізацію структури оборотних активів, підвищення ефективності управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, удосконалення політики управління грошовими потоками, зниження кредитного навантаження та підвищення операційної ефективності. Особливу увагу акцентовано на необхідності поєднання короткострокових заходів з ліквідності з довгостроковими стратегічними рішеннями щодо розвитку підприємства.

Запропоновано для ТДВ «Яготинський маслозавод» чотири основні напрями підвищення платоспроможності підприємства: оптимізацію дебіторської заборгованості, зменшення обсягу запасів, реструктуризацію короткострокових зобов'язань та скорочення інших операційних витрат. Проведені розрахунки показали потенційний ефект, що реалізація запропонованих заходів дозволяє вивільнити понад 437 млн грн фінансових ресурсів без скорочення обсягів виробництва, що є суттєвим резервом зміцнення платоспроможності підприємства.

Оцінка впливу заходів на показники ліквідності підтвердила їх ефективність. Зокрема, коефіцієнт поточної ліквідності зріс з 1,21 до 1,31, коефіцієнт швидкої ліквідності – з 1,01 до 1,12, а коефіцієнт абсолютної ліквідності – з 0,06 до 0,33, що свідчить про значне покращення здатності підприємства своєчасно погашати свої поточні зобов'язання. Особливо вагомим є зростання абсолютної ліквідності, яке демонструє підвищення рівня негайної платоспроможності.

Таким чином, запропоновані в роботі заходи та їх впровадження сприятиме зниженню залежності від короткострокових кредитів, стабілізації грошових потоків, підвищенню фінансової стійкості та зменшенню ризику втрати платоспроможності у коротко- та середньостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ

1. Розкрито зміст та необхідність управління платоспроможністю підприємства. Аналіз наукових поглядів на сутність платоспроможності та ліквідності підприємства дає підстави зробити висновок, що між поняттями «ліквідність» і «платоспроможність» існують певні відмінності. Платоспроможність відображає спроможність підприємства виконувати довгострокові фінансові зобов'язання, тоді як ліквідність характеризує його здатність своєчасно погашати короткострокові зобов'язання та оперативно перетворювати активи на грошові кошти.

У процесі оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства об'єктом дослідження виступають оборотні активи підприємства, його зобов'язання, грошові потоки та процеси, що впливають на їх формування та використання. Суб'єктами оцінювання є керівники та персонал підприємства, а також зацікавлені сторони (стейкхолдери), до яких належать постачальники, інвестори, банківські та фінансові установи тощо.

2. Висвітлено методичні підходи до оцінки платоспроможності підприємства. Серед різних методів оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства найбільш поширеним є коефіцієнтний метод. Він базується на розрахунку відносних показників ліквідності, таких як коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт проміжної ліквідності та коефіцієнт загальної ліквідності.

Існує метод оцінювання платоспроможності на основі платіжного календаря, який відображає надходження грошових коштів за джерелами їх формування та строкові зобов'язання підприємства за певний період часу.

Широко використовуваним серед науковців і практиків є також метод аналізу ліквідності балансу, який передбачає порівняння згрупованих активів за ступенем їх ліквідності.

До складу прогнозних показників платоспроможності деякі автори відносять показники ймовірності банкрутства. Їх доцільність пояснюється тим, що діагностика банкрутства підприємства передбачає виявлення його неплатоспроможності, збитковості та фінансової залежності від зовнішніх джерел.

3. Надано характеристику та проведено аналіз динаміки основних показників ТДВ «Яготинський маслозавод». Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» є одним із провідних підприємств молочної промисловості України. ТДВ «Яготинський маслозавод» входить до складу групи компаній «Молочний альянс» і оснащено сучасними виробничими потужностями з передовим обладнанням та технологіями, що дозволяє гарантувати високу якість продукції та відповідати стандартам безпеки та якості.

У 2024 році середня чисельність працівників Товариства складала 962 чоловіка.

На формування доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» значний вплив мають окремі групи продукції. Аналіз динаміки доходів від реалізації цих товарів показав, що споживач переходить до більш оброблених/брендovаних продуктів (йогурти, твopожні десерти, масло), відходячи від простих базових позицій (молоко, дитяче харчування). Загалом дохід підприємства суттєво виріс – на 81,5% за 4 роки. Кисломолочна продукція стала ключовим драйвером зростання (+754 млн грн). Сегменти «Масло» та «Сирно-твopожна продукція» також демонструють стабільне зростання. Дитяче харчування та вершки втрачають позиції – падіння доходу у 2024 р.

Аналіз активу балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» показав, що підприємство активно інвестує в основні засоби. Це свідчить про оновлення виробництва та можливе розширення потужностей. Оборотні активи зросли швидше, ніж необоротні (52% проти 36%). Структура активів стала більш «гнучкою», але й більш ризиковою. Значно збільшилася дебіторська заборгованість. Це може свідчити як про зростання продажів, так і про

потенційні проблеми з погашенням. Запаси істотно збільшилися (+52%). Підприємство збільшує виробництво або тримає великі складські залишки. Грошові кошти нестабільні. Коливання можуть вказувати на нерівномірність потоків та залежність від сезонності чи інвестиційних циклів.

Загальна структура активів покращилась – загальний баланс зріс на 47,83%. Підприємство розвивається та нарощує масштаби діяльності. Можна стверджувати, що в структурі майна ТДВ «Яготинський маслозавод» переважають оборотні активи.

Аналіз динаміки показників майнового стану засвідчив, що чисті активи зростали до 2023 року, але в 2024 р. відбулося значне зниження. Основні засоби не оновлювались майже 3 роки, через що рівні зносу і придатності застигли на середньо-критичних значеннях. Нематеріальні активи сильно зношені (90%) і майже не оновлюються. 2024 рік став переломним, оскільки підприємство різко збільшило коефіцієнт оновлення. Коефіцієнт вибуття свідчить про відсутність «очищення» активів, що може бути ризиком при їх реальному фізичному стані.

Аналіз структури та динаміки джерел фінансування дає змогу констатувати, що фінансова стійкість покращується завдяки зростанню власного капіталу. Основний фактор – нерозподілений прибуток. Підприємство відмовилося від довгострокових кредитів. Короткострокові зобов'язання різко зросли (+62%), що підвищує залежність від оборотного фінансування. Значно збільшилась заборгованість перед учасниками (+220 млн). Зросла кредиторська заборгованість постачальникам (+64%). Це може свідчити про розширення виробництва або про дефіцит обігових коштів. Активи та капітал компанії суттєво зросли (+47,83% за 4 роки), значить, підприємство розширюється.

Загальна оцінка фінансової структури свідчить, що підприємство має задовільну, але дещо ризикову структуру капіталу: у 2024 році фінансова стійкість погіршилася, зросла залежність від короткострокових джерел (кредити та кредиторська заборгованість), проте зменшення довгострокових

боргів та збереження значної частки власного капіталу (35%) – це позитивні фактори.

4. Оцінено фінансовий стан ТДВ «Яготинський маслозавод». Аналіз фінансового стану показав, що для ТДВ «Яготинський маслозавод» 2023 рік був найуспішнішим, а 2024 – роком різкого зниження рентабельності, хоча підприємство залишилося прибутковим. Ефективність використання ресурсів знизилася практично по всіх напрямках.

Щодо фінансових результатів підприємства, можна виділити сильні сторони: стабільне зростання виручки (+81,6% за 4 роки); 2022–2023 – період максимального прибутку; зростання фінансових доходів; зниження фінансових витрат у 2024.

Проблемними тенденціями 2024 року є: зростання собівартості швидше, ніж виручки; суттєве зростання адміністративних і збутових витрат; аномальне збільшення інших операційних витрат (+219%); скорочення операційного прибутку на 46%; падіння чистого прибутку до 95 млн грн.

Аналіз фінансової стійкості показав, що підприємство має середній, нестабільний рівень фінансової стійкості. 2023 рік – найбільш фінансово стійкий, тоді як 2024 – погіршення більшості показників через зростання короткострокової заборгованості та зниження частки власного капіталу.

5. Проведено аналіз платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод». Аналіз ліквідності засвідчив, що загальна ліквідність: нестійка, у 2024 році знизилась нижче норми. Швидка ліквідність демонструє коливання, але 2024 рік показав покращення. Абсолютна ліквідність: критично низька протягом усіх років, що свідчить про обмежену наявність готівки та потребу у короткострокових ресурсах.

Проведений аналіз ліквідності балансу показав, що підприємство має достатньо швидко реалізовуваних активів для покриття короткострокових пасивів, але негайні зобов'язання майже не покриті готівкою. Довгострокові зобов'язання покриваються лише частково активами, що реалізуються повільно та важко.

Аналіз дотримання умов ліквідності балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» засвідчив, що умова $A1 > П1$ не виконується у 2021–2024 рр. Це означає, що підприємство не має достатньо готівки та еквівалентів, щоб покрити негайні зобов'язання. Це свідчить про високий ризик дефолту за короткостроковими платежами, особливо за невідкладними зобов'язаннями.

6. Розглянуто загальні підходи до вдосконалення системи управління платоспроможністю підприємства. Обґрунтовано, що вдосконалення управління платоспроможністю має здійснюватися системно та охоплювати оптимізацію структури оборотних активів, підвищення ефективності управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, удосконалення політики управління грошовими потоками, зниження кредитного навантаження та підвищення операційної ефективності. Особливу увагу акцентовано на необхідності поєднання короткострокових заходів з ліквідності з довгостроковими стратегічними рішеннями щодо розвитку підприємства.

7. Обґрунтовано шляхи підвищення платоспроможності ТДВ «Яготинський маслозавод». Запропоновано для ТДВ «Яготинський маслозавод» чотири основні напрями підвищення платоспроможності підприємства: оптимізацію дебіторської заборгованості, зменшення обсягу запасів, реструктуризацію короткострокових зобов'язань та скорочення інших операційних витрат. Проведені розрахунки показали потенційний ефект, що реалізація запропонованих заходів дозволяє вивільнити понад 437 млн грн фінансових ресурсів без скорочення обсягів виробництва, що є суттєвим резервом зміцнення платоспроможності підприємства.

8. Оцінено вплив запропонованих заходів на платоспроможність підприємства. Оцінка впливу заходів на показники ліквідності підтвердила їх ефективність. Зокрема, коефіцієнт поточної ліквідності зріс з 1,21 до 1,31, коефіцієнт швидкої ліквідності – з 1,01 до 1,12, а коефіцієнт абсолютної ліквідності – з 0,06 до 0,33, що свідчить про значне покращення здатності підприємства своєчасно погашати свої поточні зобов'язання. Особливо

вагомим є зростання абсолютної ліквідності, яке демонструє підвищення рівня негайної платоспроможності. Запропоновані в роботі заходи та їх впровадження сприятиме зниженню залежності від короткострокових кредитів, стабілізації грошових потоків, підвищенню фінансової стійкості та зменшенню ризику втрати платоспроможності у коротко- та середньостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базецька Г. І., Суботовська Л. Г., Ткаченко Ю. В. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2012. 292 с.
2. Легченко О. А. Управління платоспроможністю промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук. : 08.00.04. Запоріжжя, 2010. 24 с.
3. Непочатенко О. О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2013. 504 с.
4. Сирота В. С. Корпоративна соціальна відповідальність в системі економічної безпеки підприємств: дис. ... канд. екон. наук : 21.04.02. Київ, 2016. 217 с.
5. Фролова Т. О. Фінансовий аналіз: навч.-метод. посіб. Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. 252 с
6. Харченко О. С. Управління платоспроможністю в системі фінансової безпеки підприємств : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Київ, 2015. 253 с.
7. Солотва В. Сутність платоспроможності підприємства. Фінанси України. 2010. № 1. С. 116–120.
8. Стасюк Л. Аналіз показників ліквідності та плато спроможності на прикладі ПАТ «ХЗКПУ «Пригма Прес». Галицький економічний вісник. 2014. Т. 44. № 1. С. 154–161. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/5171/2/GEB_2014v44n1_Liliya_Stasyuk-Analysis_of_liquidity_154-161.pdf
9. Фоміна О. В., Сопк В. В., Августова О. О. Управління платоспроможністю підприємства. Ефективна економіка. 2020. №6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2020/9.pdf
10. Халатур С. М., Кузьменко Ю. М. Проблеми управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. Облікова, фінансова та управлінська діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки : кол. моногр. / за заг.

ред. І. П. Приходька ; ДДАЕУ. Дніпро : Пороги, 2020. С. 247-258. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/5159/1/20%20%d0%9c%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80..pdf>

11. Чумак В. Д. Прогнозування можливого банкрутства сільськогосподарських підприємств на основі аналізу фінансових коефіцієнтів : монографія. Ч. 3 / В. Д. Чумак ; за ред. П. Г. Саблука. К.: ІАЕ УААН, 2018. – 676 с.

12. Ремньова Л. М. Управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства як складова фінансового менеджменту. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. №2 (32). С. 87-95.

13. Інформаційне забезпечення економічного аналізу. URL: https://pidru4niki.com/12920522/ekonomika/informatsiyne_zabezpechennya_ekonomichnogo_analizu

14. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Полтава : РВВ ПДАА, 2014. Ч. І. 358 с.

15. Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : КНТЕУ, 2014. 536 с.

16. Тринька Л. Я., Іванчук (Липчанська) О. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ : Алерта, 2014. 768 с.

17. Косова Т. Д., Сіменко І. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2013. 440 с.

18. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я. Фінансова діяльність підприємства : підручник. Київ: Либідь, 2003. 384 с.

19. Ярошевська О. В. Методи оцінки ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку. 2014. С. 202–219. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/95396/15>

Yaroshevskaya.pdf?sequence=1

20. Лахтіонова Л. А. Аналіз платоспроможності та ліквідності об'єктів підприємницької діяльності : монографія. Київ : КНЕУ, 2010. 657 с

21. Шуміло О. С., Курочка А. С. Ліквідність і платоспроможність підприємства та методи їх аналізу. *БІЗНЕС-ІНФОРМ*. 2023. № 4. С. 105-111.
22. Харченко О. С. Управління платоспроможністю підприємства в системі економічної безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 1. С. 55-59.
23. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз бізнесу: навч. посіб. Полтава: ІнтерГрафіка, 2017. 288 с.
24. Олесенко І. С. Показники оцінки результативності управління платоспроможністю підприємства торгівлі. *Економічний простір*. №133. 2018. С. 183-199.
25. Офіційний сайт. Яготинський маслозавод. URL: <https://milkalliance.com.ua/company/inform/yagotinskij-maslozavod/>
26. Багацька К.В., Говорушко Т.А.Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: підручник. К., 2014. 320 с.
27. What Is Financial Solvency and Why Is It Important? Published Nov 22, 2025 URL: https://legalclarity.org/what-is-financial-solvency-and-why-is-it-important/?utm_source
28. YouControl – сервіс перевірки контрагентів. Постанова № 125944745, 11.03.2025, Господарський суд Дніпропетровської області URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/125944745/?utm_source

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	2023	01	01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КАТОТТГ 1	00446003		
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КОПФГ	UA32040210010094429		
Середня кількість працівників	2 900	за КВЕД	250		
Адреса, телефон	вулиця Шевченка, буд. 213, м. ЯГОТИН, ЯГОТИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 07700		10.51		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		55663			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			v		
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 901	1 528
первісна вартість	1001	11 532	11 581
накопичена амортизація	1002	8 631	10 053
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	417 251	390 541
первісна вартість	1011	773 761	811 917
знос	1012	356 510	421 376
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	936	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	11 491	32 020
Усього за розділом I	1095	432 579	424 089
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	165 657	165 465
виробничі запаси	1101	75 361	117 522
незавершене виробництво	1102	6 854	6 581
готова продукція	1103	80 394	37 927
товари	1104	3 048	3 435
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	425 104	592 908
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	8 229	11 642
з бюджетом	1135	1 967	12 613
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	24	56
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	495 782	806 529
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 330	2 977
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 692	7 818
готівка	1166	2	4
рахунки в банках	1167	31 690	7 814
Витрати майбутніх періодів	1170	377	452
Частка перестрахування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3 879	4 470
Усього за розділом II	1195	1 142 041	1 604 930
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 574 620	2 029 019

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 076	679 715
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	529 401	685 040
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	41 870	27 913
Інші довгострокові зобов'язання	1515	205 704	225 982
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	247 574	253 895
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	378 396	366 248
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	22 096	21 756
товари, роботи, послуги	1615	228 624	214 804
розрахунками з бюджетом	1620	2 338	33 616
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	4 681
розрахунками зі страхування	1625	1 715	2 301
розрахунками з оплати праці	1630	6 151	7 979
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	142	641
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 774	1 774
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	131 761	409 228
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	18 337	24 879
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	6 311	6 858
Усього за розділом III	1695	797 645	1 090 084
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 574 620	2 029 019

Керівник

Головний бухгалтер

Косяченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

28.04.23 / [Підпис]

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**

Дата (рік, місяць, число)
за СДРГОУ

КОДИ		
2023	01	01
00446003		

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за **Рік 2022** р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 736 091	3 103 661
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 090 847)	(2 784 504)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	645 244	319 157
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	47 017	23 650
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(37 602)	(33 130)
Витрати на збут	2150	(296 742)	(254 742)
Інші операційні витрати	2180	(65 926)	(34 147)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	291 991	20 788
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 745	1 512
Інші доходи	2240	882	58 650
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(116 777)	(87 142)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(57 127)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Підприємство

ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ
МАСЛОЗАВОД"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
00446003		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2022 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	4 855 631	4 176 191
Повернення податків і зборів	3005	16	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	3 105	8 298
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	181 264	259 493
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	682	257
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	35	41
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 591	58 805
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(4 730 617)	(4 169 760)
Праці	3105	(161 536)	(141 702)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(43 471)	(38 271)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(171 939)	(117 726)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(17 521)	(499)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(112 244)	(80 189)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(42 174)	(37 038)
Витрачання на оплату авансів	3135	(375)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(6 938)	(8 044)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-71 552	27 582
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	8 000	7 000
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(37 742)	(44 589)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(59 626)	(7 000)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-89 368	-44 589
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	5 583 619	9 023 849
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	5 388 029	8 749 790
Сплату дивідендів	3355	(-)	(211 183)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(59 059)	(24 433)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	136 531	38 443
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-24 389	21 436
Залишок коштів на початок року	3405	31 692	10 217
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	515	39
Залишок коштів на кінець року	3415	7 818	31 692

Керівник

Головний бухгалтер

Косяченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

д.д. 04.23 /с/ /Учмісе Р.В.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	Дата (рік, місяць, число)	2025	01	01
Територія	Київська	за ЄДРПОУ	00446003		
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з додатковою відповідальністю	за КАТОТТГ 1	UA32040210010094429		
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КОПФГ	250		
Середня кількість працівників 2	928	за КВЕД	10.51		
Адреса, телефон	вулиця Шевченка, буд. 213, м. ЯГОТИН, БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, Київська обл., 07700, Україна	55663			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

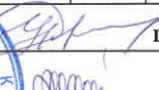

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2024** р.

Форма №1 Код за ДКУД | 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 295	1 137
первісна вартість	1001	9 526	9 649
накопичена амортизація	1002	8 231	8 512
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	415 608	568 761
первісна вартість	1011	898 932	1 117 338
знос	1012	483 324	548 577
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	326
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	30 570	20 413
Усього за розділом I	1095	447 473	590 637
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	192 592	253 031
виробничі запаси	1101	106 103	137 418
незавершене виробництво	1102	9 745	13 241
готова продукція	1103	70 083	93 333
товари	1104	6 661	9 039
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векоелі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	623 833	672 218
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	25 628	15 109
з бюджетом	1135	14	59
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	58
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	68	41
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	831 558	766 793
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	206	326
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	41 043	28 237
готівка	1166	2	1
рахунки в банках	1167	41 041	28 236
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховника у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			

резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	2 165	1 245
Усього за розділом II	1195	1 717 107	1 737 059
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 164 580	2 327 696

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паісовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	934 870	810 433
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	940 195	815 758
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	13 957	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	225 359	215 351
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	239 316	215 351
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	485 430	494 768
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	22 609	24 153
товари, роботи, послуги	1615	244 287	375 305
розрахунками з бюджетом	1620	25 101	7 424
у тому числі з податку на прибуток	1621	6 811	-
розрахунками зі страхування	1625	2 721	3 278
розрахунками з оплати праці	1630	9 913	11 307
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	579	1 247
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 774	221 774
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	154 117	110 881
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	31 639	38 910
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	6 899	7 540
Усього за розділом III	1695	985 069	1 296 587
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримувані для продажу, та групи вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	2 164 580	2 327 696

Керівник ПРИЛІПКО ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ
 Головний бухгалтер Каплій Оксана Олександрівна

¹ Кодифікатор, що ідентифікує територіальних одиниць на території територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
 ТОВ АК «Кроу Україна»
 25.04.25 Yemina B.B.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2024 р.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2025	01	01
00446003		

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 635 593	4 857 266
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 872 373)	(3 979 309)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	763 220	877 957
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	105 715	19 109
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(55 406)	(44 464)
Витрати на збут	2150	(443 442)	(367 149)
Інші операційні витрати	2180	(132 314)	(41 416)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	237 773	444 037
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	8 971	1 836
Інші доходи	2240	1 381	1 390
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(130 658)	(138 408)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(79)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	117 388	308 855
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(21 825)	(53 695)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	95 563	255 160
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	95 563	255 160

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

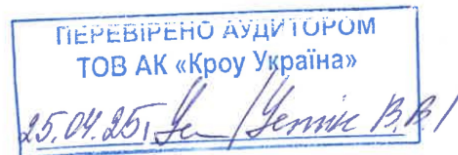
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 087 026	3 246 084
Витрати на оплату праці	2505	298 653	249 790
Відрахування на соціальні заходи	2510	62 271	52 222
Амортизація	2515	80 115	73 423
Інші операційні витрати	2520	377 376	288 693
Разом	2550	4 905 441	3 910 212

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

[Signature] ПИРИЛПКО ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ
[Signature] Каплій Оксана Олександрівна

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2025	01	01
00446003		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2024** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	7 058 624	6 211 095
Повернення податків і зборів	3005	5	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	6 537	4 889
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	183 817	122 747
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	751	934
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1	1
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	526	1 691
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(6 476 962)	(5 420 617)
Праці	3105	(245 498)	(204 169)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(66 008)	(54 868)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(216 550)	(286 052)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(28 727)	(51 564)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(124 315)	(181 555)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(63 508)	(52 933)
Витрачання на оплату авансів	3135	(163)	(571)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(9 693)	(7 579)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	235 387	367 501
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	3 300	23 800
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	52 500

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(177 326)	(109 425)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(8 000)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(328 923)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-174 026	-370 048
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	4 280 949	596 120
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	4 285 963	491 614
Сплату дивідендів	3355	(-)	(5)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(69 653)	(68 683)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-74 667	35 818
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-13 306	33 271
Залишок коштів на початок року	3405	41 043	7 818
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	500	(46)
Залишок коштів на кінець року	3415	28 237	41 043

ПРИЛПКО ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»
25.04.25 / Гемик В.В. /